

Ingyenmelléklet : Károly Rezső : „A kispazda számviteléről“.

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bádsós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P.

Félévre 4 P.

Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 3. szám.

Vasárnap, január 20.

Ki nyomja le a buza árát?

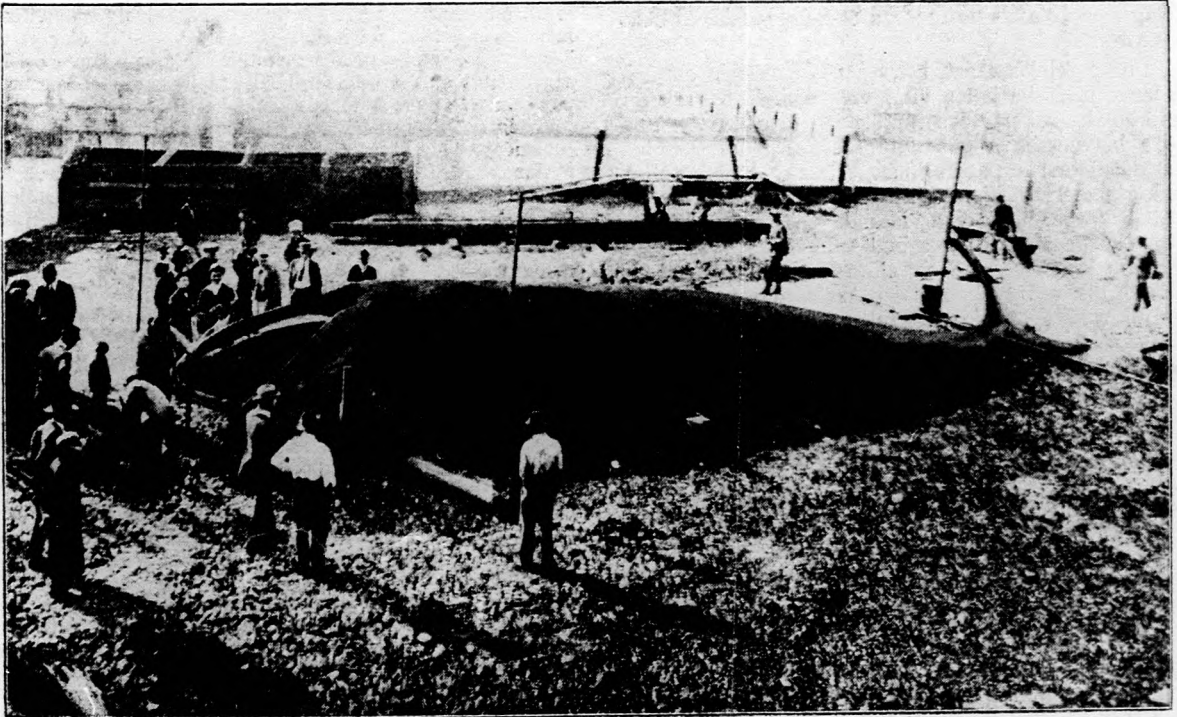
Írta: Schandl Károly dr.

A merkantilista ujságok nagy megtisztelésben részesítettek. Azt írják, hogy a magyar gazdák az én szavamra tartották vissza nyár óta buzájukat. Csak azért részesítettek ebben a megtisztelésben, hogy mindjárt felelőssé tehesse nek az olcsó buza-árakért.

Hát én nem szédülök bele a börze sajtójának a bókjába, mert nem ismerem el, hogy oly nagy befolyásom lenne a magyar gazdaközönségre, hogy szavamra még a termését is visszatartja. De még erélyesebben utasítom vissza azt az ostoba ráfogást, hogy valaha és valahol is arra beszéltem rá gazda-

társaimat, hogy ne vigyék piacra termésüket. Ezt a célzatos ráfogást egyszer már föltálalta a parlamentben Sándor Pál. Akkor határozottan megcáfoltam és tiltakoztam ellene ugyancsak a parlamentben, tehát az ország legnagyobb nyilvánossága előtt. Most fölmelegítve tálalja föl ezt az otromba hazugságot egyik merkantilista ujság. Nyilvánvaló a rosszhiszeműség és célzatosság.

A manőver egy boszorkánykonyhából indult ki. Ezt mutatja az is, hogy három-négy merkantilista ujság egyszerre majdnem szó szerint ugyanazt a közleményt hozza. Az ember szíve elfacsarodik, hogy

Nagyserű halászszákmány.

Középamerikában, Mexikóban fogták ezt a tizenkilenc méter hosszú bálnát a szerencsés halászok. Mielőtt azonban felbontották volna, néhány napig belépődíj mellett mutogatták az érdeklődőknek. Képünk a nagyértékű tengeri szörnyeteget mutatja be.

a merkantilista urak annyira féltik a gazdákat, hogy egyszerre összes lapjaik azt keresik ordító betűikkel, „kik a felelősek az olcsó buzaárakért?” Hogy véletlenül a merkantilista berkekben ne keressék a gazdák a ludasokat, sietnek ráfogni azokra a felelőséget, akik egész életet szenteltek a mezőgazdaságnak.

Nem úgy, jó urak! Sem a földművelésügyi miniszterre, sem csekélységemre nem sikerül ráfogni, hogy olcsó buzaárakat csináltunk. Nagyon együgyű rágalom az, hogy én a nyáron, vagy bármikor, bárhol arra biztattam volna csak egy gazdát is, hogy várjon a buzája eladásával, mert „később jobb ára lesz”. A pesti szerkesztő urak egy fia gazdát sem fognak találni, akinek én általában tanácsot adtam volna, hogy mikor adja el termését. Mindig az volt a felfogásom, hogy a gabonaár alakulását illetően jóslásokba bocsátkozni nem lehet. Egy biztatást mégis megkockáztattam általában s több ízben s ez az, hogy miután Magyarország két-négy héttel előbb takarítja be a termését, mint a nyugateurópai országok, ezt az előnyt ki kell használni s az új magyar buzáknak sietve kell megjelennie a külföldi piacon. Ez még épp az ellenkezője annak, amit a merkantilista ujságok kitaláltak.

Az sem igaz, hogy a gazdák visszatartják termésüket. Nem is tudnák visszatartani, mert szükség van a pénzre. Hiszen a legtöbb már előre eladta. Amit nem adtak el, annak meg tizféle helye van: kell a pénz adósságra, adóra, takarmányra, családra és egyebekre. Nem a gazda tartja vissza a termést, hanem a vásárlók tartózkodnak a vételtől.

Aztán azt a legkisebb gazda is tudja, hogy azért estek a gabonaárak, mert az egész világon jó termés van. De más itt a baj, amiért most már mi nem hagyjuk annyiban a dolgot, ha a jó urak megpizkálták a buzaár kérdését. A baj az, hogy nálunk a világi piaci ár alatt van már a buzaár. Ennek az okát kutatni kell.

Ki a felelős azért, hogy a pesti tőzsdén olcsóbb a buza, mint bárhol a világon? Akinek a háza ég, az kiabál. Mi pár éve túrtuk azt, hogy tiz év után újra bevezessék a gabonatőzsdére a fedezetlen határidőzletet: a papirosbuzát. Nem azért kiabálnak-e a merkantilista ujságok, mert félnek egyes börzei körök, hogy a gazdáknak még eszükbe jut, hogy hátha a papirosbuzával való börzei spekuláció nyomja le a világi piaci ár alá a magyar buza árát?! Köszönjük a figyelmeztetést, most már majd vizsgáljuk a kérdést s kivakarjuk a ludast.

Beszédes számjegyek

Irta: Várnai Ferenc.

Sokan azt hiszik, hogy a fináncpolitika szerfölött unalmas. Ez tévedés. Mert, aki el tud mélyedni a számjegyek tengerében, aki el tud igazodni a kimutatások vizsgálás sokasága közt, aki összeadni, kivonni tud: tehát ki tudja bontakoztatni a helyzet arculatját, az semmi unalmast, semmi szárazságot nem talál e munkában.

A számok beszélni tudnak. Jóleső derű, gyöttrő kétségek és sokszor megrázó tragédiák rejlenek a számok mögött.

Bennünket leginkább a magyar gazdasági élet számjegyei érdekelnek, melyek — sajnos — ma holnap csüggedésbe, lemondásba döntenek. Szomorú számok ezek és megdöbbenőn mutatják a beteg vonagló közgazdaságunk lázfokát. Hol vannak az orvosok, akik segíteni tudnak? Hol van az, aki a süppedékes ingoványból végre kivezet?

Alljon itt először ez a szám: 32 millió. Ez pengőt jelent. Ennyit fizetett Magyarország a jó békevilágban selymekért, amit külföldről hoztak be kereskedőink az országba. Ennyibe került a magyar dámkák cicomázkodása. Már akkor is számottevő és aggodalmas tétel volt ez a külkereskedelmi mérlegünkben, — de hát Istenem, kibirtuk. Volt rá fedezet: megvoltak kincses hegyeink, volt fenyves erdőnk, arany- és ércbányánk, megvolt a Bánság dus termést ontó, áldott humusza, — lehetett költeni, még selyemre is jutott. De most? Lerongyolt, megsarcolt, egyharmadára csonkított hazánkban ki számíthat ily könnyelmű életmódra és vajjon ki vetemedik ily — nemcsak hazafiatlan, de embertelen — cselekedetre is? Ezt szeretnénk tisztázni, mert egy másik számjegy szomorú dolgokról beszél.

Azt mondja: 33 millió. Ez is pengő. Csonkamagyarország egy évi selyembehozatalának összege. El sem hinné az ember, ha előttünk nem feküdné a hivatalos, pontos kimutatás. Mert, hogy lehet az, hogy most, amikor alig jut betevő falatra is (vagy talán épp ezért nem jut?), most, amikor lépten-nyomon hangzik a jaj, ily hihetetlen mértékben jusson selymekre is, mely végtére még sem kenyér és kevésbé nélkülözhetetlen? Ma, amikor gazdasági viszonyaink egyenesen kétségbeesztő, többet költünk parádézásra, mint a jó békeidőkben. Hát nem szomorú jelenség ez? Szeretném azt írni, hogy ez is csak amolyan tünemény, mely rövid életű, de sajnos, a jelek mást bizonyítanak. Ezért kell, hogy végre bátran szembenézzünk e kórsággal, mely végül is megfertőzi a magyarság széles rétegeit és ha idejében el nem fojtjuk, drágán fizetjük meg az árát.

Tudjuk, hogy ezt a tobzódó selyempazarlást a divat nyavalyája idézi elő, mely a maga szeszélyességével sohasem volt oly féktelen, kielégíthetetlen, mint manapság. Színészünkönknél, világi és félvilági dámáinknál megvolt már ugyan azelőtt is a pazarlás ösztöne, de a divatjárvány csak napjainkban harapódzott el a nép széles rétegeiben. Hihetetlen és lázas térhódítása azért kétségbeesztő, mert áttörve a városok falát, ma már fokozott mértékben hódít falvainkban is, megmételtyezve a gazdatársadalom egyedeit, melyek még ezigdig diadalmasan állottak ellen minden divatos nyavalyának.

Sokan azt állítják, hogy e fokozott igények — amint ők mondják; végeredményben semmi más, mint oktan pazarlás — a művelődéssel párhuzamos. Vagyis: minél műveltebb a nép, annál nagyobb az igénye. Ez nem igaz! Legalább is az öltözködésre vonatkozóan nem. Az igazi értéknek nincs szüksége arra, hogy tetszetős köntösbe burkoljuk. Azonképen az igazi értelmiségnek, vagyis a tanultabb, képzetebb embernek sincs szüksége arra, hogy selymekből rótt gunyával mutassa ki benső értékeit, ami egyébként lehetetlenség is. Különösen az a hit alapul tévedésen, mely szerint: „A szép ruha széppé varázsol.”

A Friedler-féle szabadalmazott

„GAMMA”
hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legfőkétebb győgszere.

„GAMMA”
hajszappan

teljesen feleslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva.

Kapható mindenütt
FRIEDLER-LABORATORIUM

Budapest, VII. kerület, Murányi-utca 46. szám. Telefon: József 464—71

Mert kétségtelen, hogy a szép ruha kifejezésre juttatja a külső javainkat, — ha vannak — ámde a szép ruha lehet egyszerű is. Nem kell mindjárt selyemnek lenni. És aki nem szép selyem nélkül, akkor sem lesz az, ha magára aggatja a világ minden kincsét, drágaságát.

De térjünk vissza a számokhoz: 4 millió pengő selyemharisnyára. Csinos összeg. Kétezer vagon rozstot kell termelnünk és külföldre szállítanunk évente, hogy kikerüljön hölgyeink harisnyaköltsége. 9 millió pengő értékű prém és 90 ezer darab antilop, valamint más luxusbőr kerül az országba szintén egy év alatt. Narancsra 4 és fél millió pengőt költünk. De csinos összeget fizetünk ki kalapokra is (persze, hogy női kalapokra): 89 ezer darab érkezik Párisból, Bécsből és nem tudom honnét.

Még hosszú sorát közölhetnénk ama szomorú számjegyeknek, melyek katasztrófális nehézséggel billentik alá a kereskedelmi mérlegünk egyik serpenyőjét. Mondanunk sem kell, hogy: *terhünkre*.

Elérkezett a cselekvés ideje. Ezt mindenkinek tudni kell. Inkább ma, mint holnap, mert holnap — úgy lehet — késő lesz. Törekednünk kell az igényeink legyszerűsítésére. Nem, mintha az üdvös kívánalmak ellen szólnánk, kifogásolnánk a művelődést és azzal járó fokozott igényeket, — nem! — de fel kell emelnünk szavunkat minden oklatan, pazarlásra ösztökélő hóbort ellen. Ilyen hóbort a *divat*.

Ám a divat nemcsak a ruházatközlésben nyilvánítja az átkos hatását. Más egyében is. Ilyen — többek közt — a *prágai sonkák érdemen felül való megbecsülése és felmagasztalása*. Miért jobb az, mint a magyar sonka, hisz legtöbb esetben magyar hizóból hasitják azt is? Avagy nincsenek-e idehaza nagy modern gyáraink, kitűnő munkaeuróink? De vannak! Ám a gyárak kéményeiből nem bodorodik a füst és a munkásaink világga mennek, mert nincsen meg a mindennapi betevő falatjuk sem. És mi csak egyre küldjük a pénzt Párisba — selyemért, Prágába — sonkáért, Amerikába — traktorért, Indiába és a világ másik részén lévő idegen, ismeretlen országokba — kávéért, teáért, banánért és nem tudom még mi egyéb nyaláncsággért. Egyszóval küldjük a pénzt az ellenségeinknek, hogy golyót gyárthassanak ellenünk, míg idehaza elrothad a kecskeméti alma, megavasodik a debreceni sonka és szalonna, kihül a győri gyárak kéménye, a munkás Kanadába vándorol, a magyar gazda nem tudja eladni buzáját, a borát meg éppenséggel megihatja ön-maga. Így bizony mindazért, mert nem tudjuk megbecsülni a magyar árut, mert a paradézás átkos kórságába estünk és nem tudjuk, mi a takarékoság.

Ha már nincsenek — egyelőre — kincses bányáink, erdős hegyeink, legalább azt becsljük meg, amink van. Akik még nem hagytuk el e drága magyar földet, mi

Hejőpapi község műkedvelő gárdája.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

tartsunk össze, mert csak úgy boldogulhatunk. Nem egy pusztulásnak indult renyhe nemzet, de egy erős, lelkes és tudatos tábor tudja csak valóra váltani a magyarság fel-támasztását. Ne csak jelszavunk, de valóság is legyen: „A magyar magyar árut vegyen”.

Ne tragédiát, hanem könnyed derüt tárjanak elénk a számjegyek!

Harmadélezer gazda vett részt a múlt évben a gyümölcsápoló tanfolyamokon.

Abban a nagy gazdasági harcban, amely által súlyos helyzetünkön javítani akarunk, egyik legértékesebb fegyverünk *gyümölcstermesztésünk*. Sajnos, a gazdasági harcnak e kiváló fegyverét eddig nem használtuk ki kellő mértékben. A rendszer-telen gyümölcstermesztés, — gyümölcsfáinknak elhanyagolása — a helytelen csomagolás, mind olyan körülmények, amelyek azt igazolják, hogy visszaéltünk a természet nyújtotta előnyökkel. Ha megnézzük a piacainkon most nagy mennyiségben található amerikai Jonathán almát és összehasonlítjuk ezt a nálunk termelt akámelyik almafajtával, — például a Simonffy piros almával — akkor azt tapasztaljuk, hogy az amerikai alma legtöbb esetben hibátlan, szép külsejű, míg a mi almánk legnagyobb része magán visel valamely növényi betegségek külső jelét. Természetes, ha a vevőnek választani kell a két alma közül, akkor az amerikai almát fogja választani, különösen akkor, ha az még olesőbb is a miénk. Ámde, ha megkóstoljuk a két almát, akkor azt észleljük, hogy a magyar alma ízében és zamatoságában jóval felülmúlja az amerikaiat.

A földművelésügyi minisztérium kertészeti osztálya az elmúlt év folyamán az okszerű gyümölcsfaápolás és védekezés gyakorlati teendőinek ismertetése és minél szélesebb körben való terjesztése céljából az ország különböző vidékein ötvenegy központban tartott tanfolyamokat. A tanfolyamokra a környekbeli kisgazdák és a többi gyümölcstermesztőket hívták össze. A tanfolyamokon részvételi díjat nem kellett fizetni, sőt a szegényebb sorsú kisgazdákat és munkásokat még költségmegtérítésben is részesítette a minisztérium. Ugyanínt a minisztérium fedezte a tanfolyamok fenntartásával járó összes kiadásokat is, amelyek az előadók költségein kívül a bemutatóképeknek és a védekezési anyagoknak rendelkezésre bocsátásából adódtak ki.

A tanfolyamok szervezete és munkarendje a következő volt: egy-egy központban öt napos téli, 2 napos tavaszi, ugyancsak 2 napos nyáreleji tanfolyam tartott. A tanfolyam tárgyai voltak: a *talajművelés, trágyázás, koronaritkítás, metszés, hernyózás, törzsápolás*, valamint a *téli permetszés és a többi virágzás utáni tavaszi és nyári védekezési munkák elsajátítása*. Hogy a tanfolyamok minél inkább népszerűsítsenek és azoknak eredménye a gazdák által állandóan szemlélthető legyen, a tanfolyam vezetői a gyakorlati munkákat: a *faápolási és védekezési teendőket mindennap más gazda gyümölcsösében mutatták be*. Így minden tanfolyamon más és

más gyümölcstermesztőnél 5—10 gyümölcsfa vétetett gondozás alá. Ily módon a tanfolyam résztvevői a védekezésben gyakorlati készségre tettek szert, a rendbehozott és megermetett fák pedig a környékbeli gazdáknak példaként szolgáltak.

A tanfolyamokon résztvevett az ország 283 községéből 2445 gazda. A bemutatott során 689 gyümölcsöst látogattak meg és 8143 fát hoztak rendbe.

A tanfolyamoktól tehát igen jelentős eredmény várható.

Gally Kálmán dr. földművelésügyi államtitkár halála.

A magyar mezőgazdaságnak egyik kimagasló alakja, Gally Kálmán dr. földművelésügyi h. államtitkár az elmúlt héten hirtelen meghalt. Gally Kálmán január hó 9-én, szerdán, megjelent a II. kerületi kapitányságon, hogy a kapitányság vezetőjével, Keresztessy Gyula rendőrtanácsoval hivatalos ügyben beszéljen. Az államtitkár Ilona-utca 22. számú házában pincéjében ugyanis tűz volt s az államtitkár kérte, hogy tüzrendészeti szemléltartsanak. Dél előtt 11 órakor távozott Gally Kálmán a II. kerületi kapitányságról s amikor a Vitéz-utca és Fő-utca sarkára ért, hirtelen összeesett és eszméletlenül került el. A járókelők értesítették a mentőket, de mire az orvosok megérkeztek, a helyettes államtitkár már meghalt.

Gally Kálmán 1878-ban született és 1901-ben lépett állami szolgálatba és a fokozatos előléptetések során 1922-ben érte el a miniszteri tanácsosi rangot. A helyettes államtitkári címet 1924-ben nyerte el, míg ugyanezen állás jellegű 1928-ban adományozták részére. Kezdetben közgazdasági ügyekben, később a külkereskedelmi és közgazdasági ügyek, valamint a vásárügyek terén fejtett ki mint előadó elismerésre méltó, buzgó szolgálatot. Miután kiváló szakudásról és rátermettségről több alkalommal tett tanúbizonyoságot, a közgazdasági osztály vezetésével bízták meg, amelyet az elmúlt év végéig vezetett. Több ízben részesült kitüntetésben a közszolgálat terén szerzett érdemei elismerésül. 1917-ben a Ferenc József lovagkeresztjével tüntették ki.

A háború alatt a hadviseléssel kapcsolatban a mezőgazdasági benzinkiosztás és a hadjáratot érdeklő mezőgazdasági, ipari, termelési, valamint értékesítési kérdésekben működött hosszasan közre. 1918-ban a háború alatt kifejtett szolgálatai elismerésül megkapta a II. osztályú polgári hadiérdemkeresztet.

Legutóbb, mint a mező- és közgazdasági főosztály elnöke a mezőgazdasági fejlesztése érdekében indított kormányzati meg szervezése és lebonyolítása, valamint a mezőgazdasági kivitel és terményértékesítés megszervezésének fejlesztése terén fejtett ki nagyarányú és érdemes munkásságot. Nagy tudás, munkaszeretet és hatalmas munkásság jellemezte s a földművelésügyi minisztérium egyik legértékesebb főtisztviselőjét veszítette el benne, akit az egész agrártársadalom nagyrabecsült és őszintén gyászol.

Az elhunytat január hó 12-én, szombaton délután temették el igen nagy részvét mellett a Farkasréti-temetőben. A dermesztő hideg ellenére többszáz főnyi gyászoló közönség vett részt a temetésen, akiknek sorában ott voltak Mayer János földművelésügyi miniszter, Mayer Károly és Prónay György báró földművelésügyi államtitkárok, Dréhr Imre népjóléti és Petri Pál kultuszminiszteri államtitkárok, Schandl Károly nyugalmazott államtitkár, az OKH elnök-vezérigazgatója, Szomjas Lajos ny. államtitkár, Rubinek István országgyűlési képviselő, Marschall Ferenc, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója és még sokan mások az elhunyt jóbarátai és munkatársai közül. Az egyházi szertartás után Mayer János földművelésügyi miniszter mondott emelkedett hangú beszédet, amelyben az elhunyt érdemeit méltatta és meleg szavakkal bucsuzott el a halottól.

A hegyközségi törvényjavaslat.

Az új hegyközségi törvényjavaslat, mely a közeljövőben a képviselőház elé kerül, erősen foglalkoztatja mindazok érdeklődését, akik Magyarországon szőlőtermeléssel foglalkoznak. A törvényjavaslat utolsó szövegezésében hat fejezetre oszlik. Az első fejezet a szőlőgazdálkodás helyességét előmozdító rendelkezéseket tartalmazza. E fejezet első szakasza szerint új szőlőt csak a földművelésügyi miniszter előzetes engedélye alapján szabad telepíteni s csak vagy filloxérának ellenálló homokterületen vagy olyan egyéb területen, hol a filloxéravész fellépése előtt már termeltek szőlőt. Házi szükséglet fedezésére 100 négyzetölvön területen is telepíthető, hol nagyobb telepítések meg nem engedhetők. A következő szakaszok a szőlővesszők és szőlőoltványok üzletszerű termelésének feltételeit szabályozzák s többek között fenntartják az ilyen működést folytató szőlőtelepek állami ellenőrzését is.

A törvényjavaslat értelmében a földművelésügyi miniszter, a megye hegyközségi tanács meghallgatásával, rendelettel állapítja meg azokat a szőlőfajtákat, amelyek az egyes borvidékeken telepíthetők. Igen fontos az első fejezet 7. szakasza, mely szerint a földművelésügyi miniszter a megyei hegyközségi tanácsal egyetértően elrendelhet egyes hegyközségeket, valamint a hegyközséggel nem alakult területekre a szőlő és gyümölcsfa gombabetegsége és állati ellenségei ellen való kötelező védekezést.

A hegyközségi területen a süret megkezdésének idejét a hegyközségi választmány állapítja meg. Intézkedik még ez a fejezet származási bizonyítvány kiadására, méhek tartására, díllóutak létesítése, legeltetés stb. kérdéseiben. Az utolsó szakasz azzal óhajtja szőlőművelésünk színvonalát biztosítani, hogy kötelezni akar minden 200 katasztrális holdnál nagyobb szőlőterülettel rendelkező földbirtokost arra, hogy szőlőbirtokának vezetésére felsőbb szőlő- és borgazdasági tanfolyamot végzett egyént kell alkalmaznia. Az a birtokos, aki 50 katasztrális hold vagy ennél nagyobb beültetett területen termel szőlőt, legalább is szőlészeti és borszati szakiskolát végzett vincelt köteles alkalmazni.

A törvényjavaslatot még az érdekeltségek is megvitadják.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Mayer János ünneplése.

Peremárton és Pápateszér községek a közelmúltban diszpolgárúkká választották Mayer János földművelésügyi minisztert, a község kulturájának emelése érdekében fogantatosított intézkedéseiről. A diszpolgári oklevelet az elmúlt héten a két község tekintélyes polgárainak népes küldöttsége nyújtotta át a miniszternek. A küldöttséget Söpkéz Sándor országgyűlési képviselő vezette a miniszter elé. Peremárton község nevében Bogisich Gyula gyárigazgató, Pápateszér község nevében pedig Steinger Gyula esperesplébános üdvözölték a községek új polgárát és átnyújtották a diszpolgári oklevelet. Mayer János földművelésügyi miniszter az üdvözlő beszédekre adott válaszában meleg köszönetet mondott a megtiszteltetésért, majd hosszabb, többszöri tetszésnyilvánításokkal megszakított beszédében fejtette ki demokratikus agrárpolitikájának lényegét és eredményeit. Rámutatott arra, hogy nálunk Magyarországon az agrárdemokráciának útja egészen más, mint

Bárhól üzemképes

Patfő-mozigép

teljesen felszerelve 600 P-ért részletfizetésre is

eladó.

Kovács tanítónál, Szurdokpüspöki, Heves megye.

a többi európai országban. Nálunk az egész agrártársadalom együttérzése és a kisebb gazdák szaktudásának fejlesztése teremti meg a gazdasági boldogulást. A küldöttség a minisztert beszéde után hosszas ünneplésben részesítette, majd a küldöttséget a minisztérium épületében villásreggelin látta vendégül.

Bethlen István gróf vette át ideiglenesen az igazságügyi tárcát.

A *Budapesti Közlöny* (hivatalos lap) a múlt héten közölte a kormányzó kéziratát, amely szerint a kormányzó Pesty Pál igazságügyminisztert ezen állásától saját kérelmére felmentette és az igazságügyi tárca teendőinek ideiglenes ellátásával Bethlen István gróf miniszterelnököt bízta meg. A kormányzó egyidejűleg megengedte, hogy Pesty Pál igazságügyminiszternek buzgó és kiváló működéséért teljes elismerése tudtul adassék.

Csöngedy Gyula temetése.

Valamennyi vármegyei és állami hatóság kiküldöttjének és nagyszámu gyászoló közönségnek jelenlétében temették el az elmúlt héten Adonyban Csöngedy Gyula volt országgyűlési képviselőt. A temetésen Schandl Károly, Örfy Imre, Rubinek István, Erödy-Harrach Tihamér, Klein Antal, Erdélyi Aladár, Urbanics Kálmán, Farkas Elemér, Takács Géza, Simon András, továbbá Griger Miklós és Kocsán Károly országgyűlési képviselők is résztvettek. A gyászszertartást Shvoy Lajos székesfehérvári püspök végezte nagy papi segédlettel. A koporsót teljesen elborították a virágok és a koszorúk. Vass József népjóléti miniszternek, az elhunyt volt káplánjának koszoruját Hankó Elemér miniszteri tanácsos helyezte el megható buszszavak kíséretében.

Herrmann Miksa kereskedelmi miniszter átvette diszpolgári oklevelét Dorogon.

Dorog nagyközség diszpolgárává választotta Herrmann Miksa dr. kereskedelemügyi minisztert, aki diszpolgári oklevelét személyesen vette át vasárnap, január 13-án, községi ünnepély keretében. A minisztert a község szélén Huszár Aladár dr. főispán fogadta és Palkovics László alispán beszéddel üdvözölte. Ezután a miniszter gyalog végigvonult a község keramittal burkolt hatalmas utcáján és az utat átadta a rendeltetésének. Dorog község székházában ezután képviselőtestületi diszgyűlés zajlott le, amelyen Reviczky Elemér főszolgabíró elnökölt, aki Schmidt Sándor bányaügyi főtanácsos ünnepi beszéde után átnyújtotta a miniszternek a diszpolgári oklevelet.

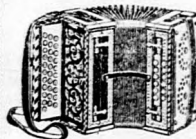

Mükoresolyázók.

POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európá legmagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . .	már P 7.90-161
Harmonikák . . .	már P 7.80-161
Citerák . . .	már P 11.80-161
Klarinetok . . .	már P 14.95-161
Mandolinok . . .	már P 15.20-161
Gramofonok . . .	már P 29.50-161

60 oldalas új diszfoár-jegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD
HANGSZER-,
BESZÉLŐGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR
Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

A királyhelmei választókerület képviselője: Láng Boldizsár.

Az elmúlt héten tartották meg a királyhelmei választókerületben a képviselőválasztást. Tulajdonképpen választásra nem került sor, mert a választási elnök az egységspárti Láng Boldizsár bárót egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki.

A magyar és török külügyminiszter táviratváltása.

A magyar-török semlegességi, békéltetési és választott bírósági szerződés aláírásának alkalmából Walkó Lajos külügyminiszter táviratot intézett Tevfik Rüzsi béghez, a török külügyminiszterhez. A külügyminiszter táviratára a török külügyminisztertől az alábbi szövegű választávirat érkezett:

„Nagy örömmel és őszinte köszönettel vettem Nagyméltóságod táviratát, melyben a magyar-török semlegességi, békéltetési és választott bírósági szerződés örvendetes aláírásáról volt szives értesíteni. A szerződés aláírásához fogadja kérem Nagyméltóságod legszívesebb üdvözlését. Törökország nagy örömmel fogadja annak a testvéri barátságnak újabb megpecsételését, amely Törökországot Magyarországhoz fűzi és Magyarországnak legőszintebben boldog jövőt kíván.“

Matta Árpád az adonyi hivatalos jelölt.

Az adonyi jelöltje Matta Árpád gazdasági főtanácsos lett, miután Wekerle Sándor pénzügyminiszter a jelöltséget nem fogadta el. Matta Árpád adonyi földbirtokos és a parlamentnek régebben már tagja volt.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Magyarország sorsán enyhíteni kell! — mondotta Mussolini.

Mussolini olasz miniszterelnök nyilatkozatot adott egy amerikai újságíróknak és ez alkalommal rendkívül fontos kijelentéseket tett a trianoni békeszerződés módosításáról s általában a magyar kérdéstről, amelynek megoldása szerinte halaszthatatlan. Mussolini többek közt a következőket mondotta:

— Azt hiszem, 1935-ben beáll néhány feltétel, amelyek lehetővé fogják tenni Európa mai formájának megváltoztatását. A békeszerződések elégtelenek. Rendezni kell sok olyan kérdést, amelyekre a háború és az utána következő béke hoztak felszínre. Bizonyos vagyok abban, hogy erre idővel sor kerül. Vannak nemzetek, amelyek nem maradhatnak meg jelenlegi állapotukban, így például Magyarország.

Magyarország sorsán könnyíteni kell. A békeszerződések barátságos és békés uton módosítani lehet. Jól tudom, hogy más hatalmak ellene vannak a békeszerződések módosításának, a revízió azonban elkerülhetetlen.

Javult az angol király állapota.

Az angol király állapotában az elmúlt héten lényeges javulás állott be. Orvosai most már biznak a király teljes felépülésében és előkészületeket tesznek arra, hogy a királyt délre, Spanyolországba vigyék egészségének teljes helyreállítására végett.

Elfogtak Pozsonyban egy kommunista futárt.

A pozsonyi rendőrség letartóztatta Blitz Ármint, a bécsi szovjetképviselő futárját, akit Magyarországra küldtek azzal, hogy keresse összeköttetést a magyarországi kommunistákkal. Blitz kihallgatása során úgy vallott, hogy Budapesten valami zsebtolvaj minden pénzt ellopta és ezért inkább vissza akart térni Csehszlovákián át Bécsbe. A pozsonyi rendőrség megállapította Blitzről, hogy ő szervezte meg az 1923. évi löseai kommunista felkelést, amiért akkoriban el is ítélték, de megszökött.

Az oláh földreform.

Hét esztendővel ezelőtt egy szegény ókirályságbeli román tisztviselőt neveztek ki agrártanácsosnak Maros-Ilyére. Az agrártanácsos arra használta fel állását, hogy magának tetemes vagyont szerezzen. Az agrárreform során ugyanis sokkal több földet sajátított ki, mint amennyire az igényjogosultak kielégítése céljából szükség lett volna. A többletet állami tartalékoknak nyilvánították és az agrártanácsosok utján bérbeadták. Az így befolyó összegeket a marosillyei agrártanácsos nem szolgáltatta be, hanem saját céljaira fordította. Közel másfél millió lejtel károsította meg az államot, másfelől pedig az igényjogosultakat akadályozta abban, hogy földhöz jussanak. Az agrártanácsost egyelőre felfüggesztették állásától és megindították a vizsgálatot.

A jugoszláv helyzet.

A jugoszláv állameseményeiről azokra a hírekre vagyunk utalva, amelyeket a belgrádi, szigorúan megcenzurált és a kormány kívánságai szerint működő sajtóügynökség közöl a külfölddel. Ezek a hírek természetesen arról számolnak be, hogy Jugoszlávia minden részében valóságos lelkesedéssel fogadták a „rendszerváltozást” a lakosok és mindazok a körök, amelyek az új kormány megalkotásában az új korszak első tényletét látják. Annál nagyobb a megrökönyödés a Jugoszláviával barátságos külföldi államokban, különösen Romániában és Franciaországban. Romániában valóságos megdöbbenéssel fogadták bukaresti jelentések szerint a jugoszláv események híreit. A mostani kirobbanás — írják a lapok — az állam belső bajainak egész sorát a világ elé tárja és további surlódások kuforrásra lehet. Bukarestben senki sem hisz abban, hogy Belgrád nyugalma tartós lehet és hogy most már a horvátok minden baja megszűnt. Horvátországban is erősen lelohadt az első percek lelkes hangulata. Most már nyíltan hallatszanak olyan vélemények, hogy a horvátoknak csak a gyűlölt központi alkotmány eltörlését illetően van okuk az öröme, de az új alkotmány aligha fogja megküzölni a horvát óhajok teljesülését. Figyelemreméltó a francia sajtó állásfoglalása, amely szerint Franciaország nem vállalhat közösséget Sándor király kockázatos kalandjával.

Eladó

tanyásbirtok!

Katocsai járásban, vasut és kövesut mellett, 63 kis hold elsőrendű szántó és kaszáló birtok áthelyezés végett olcsó áron eladó.

András Ignác, Szakmár, Andrászállás.

AZ ÉN MOTOROM.

Elbeszélés. — Irta: Szentmihályi József.

Gyönyörű nyárvégi délután volt. A kánikulai meleg már alább hagyott egy keveset s enyhén hűvös légáramlat hűsítette a város utcáit. A déliben elbágyadt utszéli fák is mintha elevenebben bólogattak volna ernyedt lombjukat s a hatalmas kőpaloták ontották a napi munka után szórakozni készülő embereket. Az emberek vigak voltak; jól esett mindenkinek a csipetnyi hűs levegő. A férfiak fehérben, a nők könnyű nyári ruhában sétáltak s felöltöt, vagy kabátot még véletlenül sem lehetett látni a járókelőkön. Egyszóval ritka szép nap volt... Mindenki szívéből örült a kellemes időnek — én is. Már a hivatalban kifundáltam: hogy ma visszaadom Vigh Ferinek a teniszvereséget és a szokásos dunai fürdés után erős teniszcsatát rendezünk. A terv első része nagyszerűen bevált. A fürdés jól sikerült, hat-szor-hétszer végigusztam a medencét s utána gyorsan felöltöztem, hogy minél hamarabb Feriéknél lehessen.

Új sportruhában voltam; a teniszfelszerelést és a fehér ruhámat még vasárnap kint hagytam a pályán, úgy, hogy most könnyen, minden csomag nélkül szaladtam a villamosmegálló felé. Éppen jó villamos jött. Siettem, hogy még elérjem. Alig lehettem már tíz lépésre, amikor jobbfelől egy motorkerékpár kanyarodott az utra. Annnyit láttam, hogy előzni akart. Nem sikerült. Erős csattanás: mintha a bádoglemezre kalapáccsal ütöttek volna. Csörömpölés. A villamos hirtelen megállt, az utasok előreestek. Kiabálás...

Odamentem. A motorkerékpár darabokban, mint valami kis szunyog, amelynek szétszedték minden tagját, úgy feküdt a földön. A villamos meg győztes szörnyetgként nézte a kis elnyult szunyogot. Csak meghorzsolódott az eleje, kis karcolás a villamos óriás arcán, semmi egyéb.

Nagy tömeg verődött össze; rendőrért kiabáltak... Mellettem egy fűgő vigé hangosan számolta a kárt.

— Kérem, egy ilyen finom motor! Biztosan megér háromezret, biztosan! Hármat!... Nem is hármat, de háromezeröttszázat. Rémes! Kérem, ilyen ügyetlen vezető!... Borzasztó... Most majd jajgathat!

Mások meg a motorkerékpárt szidták, hogy most amiatt kell itt egy órát vesztegelniük. Szidták a mentőket, mert késnek; a rendőrt, mert nem jött, de a motrossal nem törődött senki. Ott feküdt mozdulatlanul a sinen. Fialat gyerekeembernek látszott... alig husz évesnek. Hozzáléptem. A homlokán vérfolt s a csapzott haj alól lassan szívárgott a piros vér. Nem lehetett habozni. Se rendőr, se mentők... Felemeltem a sinekről és egy katona segítségével átvittem a kíváncsi embergyűrűn. Valaki taxit hozott, ebbe szépen befektettük. A sofförnek pénzt nyomtam a markába.

— Hajtson, ahogy tud, a Rókusba. Ez a vitéz ur is magukkal megy. Csak gyorsan, míg nem késő!

Az autó elrobogott s én viszámentem a kerékpároncsokhoz. Már ott volt a rendőr is. Komolyan írta a tanukat.

— Itt jön a fő! — mondták rám; erre engem is felírt.

— Most meg aztán hordja el kérem a biciklijét innen, mert akadályozza a forgalmat — fordult hozzám a rendőr. Hiába magyarázkodtam, hogy a „kárvallott tettes” már a Rókus-kórházban fekszik, nekem kellett elvitetnem a kerékpárdarabokat, ami ujjabb pengőket jelentett a nyári szárazságban szenvedő tárcámnak.

A kis kaland után kimentem Feriékhez. Elég későn érkeztem hozzájuk, már javában tenniszeztek és a sötétség miatt csak féldőt látszhattam Ferivel. Ezt azonban elvesztettem.

A játék után, a jó haboskávé mellett, elmeséltem a motorbicikli-históriát, amin mindnyájan jót nevettek.

Farkaskutya, mint artista.

Képzünk egy nagyon ügyes farkaskutyát mutat be, mely oly módon ugorja át a magas kerítést, hogy szájában két — rudcskára függesztett — súlyt tart.

— Na és mi van a biciklis ifjával? — kérdezte a kékszemű Lili, Feri huga.

— Pillanatnyilag nem tudom, de holnap megnézem — válaszoltam.

Másnap kettőkor valóban már ott voltam a kórház kapusánál. Nézegettem a betegek névsorát. Hogy hívták a tegnapi motorost? Fogalmam sem volt. A kapus nem tudott róla, hogy hoztak volna tegnap a mondott időben új beteget. Három óráig keresgéltem a könyvben, megkérdeztem az ügyeletes orvost, az ápolókat. De hiába... Nyomára sem akadtam. Végigtelefonáltam a többi kórházra, sehol sem tudtak róla. Nem tehettem mást, kétnapi eredménytelen tudakozódás után felhagytam a kereséssel.

Nyolc pengő! Ennyibe került a baleset; a taxi és a motormaradványok elszállítása. Megérte? Egy félórás motorbiciklitulajdonosnak hittek az emberek. Három hónap múlva megidéztek a rendőrségre tanunak. A kárvallott nem volt található... Kihallgatás nélkül elengedtek...

Azóta se tudtam meg, ki volt az igazi tulajdonos.

Magyar műkedvelők.

Bokrétába kötött lelkek. Elhagyott magyar mezők sokszínű virágai; babonás álomlátók; a jobb magyar holnap hirdetői; a töretlen magyar nyár barázdahúzói, akik után könny- vagy kacagásmagot vetnek, melyekből lassan virág, életkultura lesz. Ezek mind ők, így egyszerűen: *műkedvelők*.

Szeretem őket. A fajtám bimbói, melyek itt a szemem előtt nyílnak virággá. Már nem mosolyrakészítő társaság, már elhívott munkások, feltámadást hirdetők és bennebizók. Apró erők összetevői s a hamu alatt parazsat rejtők. Ha szemükbe nézünk, ha magunkhoz öleljük őket, megérezzük, hogy ezek nem csepürágók, nem kardnyelők, hanem *erők*, a magyar föld mélyéből kiásott értékek, munkatársai a falu vezetőinek. Műkedvelők, akiknek munkájukra felfigyeltek, akiknek verejtékétől vámot szednek. Oh, hogy nálunk ugy meg tudnak sokasodni a vámszedők!

Mért, hogy itt egy garat sem akar üresen járni?! Hi-

szen a műkedvelők minden verejtékét egyetlen malomra hajtának, melynek molnárdja a *nagy magyar nyomor*. Minden pénzt ide öntenek fel s a végén a dicsőség lepényét is más kaparintja meg.

Azért értékek ők már, mert önzetlen szolgálói a jobb holnapnak. Már látják, hogy ebben az országban nincs olyan erős és nincs olyan gyenge, akinek az erejében ne szabott volna tennivalót a magyar Végzet. És ők vállalják azt, ami reájuk bízott, de szükséges, hogy a falu vezetői szívükön tartsa a szívét, hogy érezzék, hogy van valaki, aki előttük megy, de aki maga is cipeli a saját terhét.

Az kell, hogy ne lássák soha, hogy megcsalattak, mert ha a magyar kultúra ez ocsó napszámosait is „dörngeműzén” fogjuk felnevelni, vagy akarjuk felnevelni, a kultúrharcot is elvesztjük és hiába fogunk mea kulpázní.

Ne nyomorgassák hát a szerzői jogcím vámszedői, hanem hagyják őket dolgozni. Hiszen ezek nem művészek, csak műkedvelők, ezek nem tartanak fenn színházat, csak színházadit játszanak; itt sem kenyérkeresetről, sem üzletről nincs szó, itt nevelésről van szó, jellemképzésről, emberfaragásról, hogy különb legyen a holnap magyarja.

Nem vitatom, a szerzőket megilleti a szerzői jogdíj, de szedjék ott, ahol üzlet a műkedvelői előadás, vagy ahol alapszabállyal működő műkedvelőkör van. Mert így a hivatalosak állják a jószándék útját. Pedig kár ezeket az új magyar hajtásokat eltaposni, mert mi lesz a magyar faluban, ha ők sem lesznek? *Engedjék nőni őket, nekünk kell a holnap!*

Hejőpapi, 1929. január 9.

MARFLÁG LAJOS, ref. tanító.

Műkedvelő előadás és szépségverseny Kömlön.

A kömlői műkedvelők 1928. évi december hó 25-én, 1929. évi január 1-én és 6-án táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendeztek, amelynek tiszta jövedelmét a tűzoltóalap javára fordították. Színrre került a „Piroska”, „Megyen a nyáj...” és „Aranykalászkok” című egyfelvonásos színművek. A szereplők kivétel nélkül kitünően megállották a helyüket s méltán kiérdemelték a Szövetkezet díjszermét, mind a három este zsufozásig megtöltő közönség legteljesebb elismerését. A rendezés fáradságos munkáját a községnek e téren fáradságtalan és agilis vezetője, Hényel Béla róm. kat. tanító végezte. A színelőadással kapcsolatos szépségversenyben Steiner Erzsike és Kádár Margitka lettek a győztesek. A műkedvelő gárda névsora: Némethi Sándor, Partig István, Kácsor Mihály, Kobilák Lajos, Diós Ábel, Szabó József, Besenyői Joachim, Nagy Ferenc, Partig Istvánné, Kádár Margit, Neufeld Margit, Rácz Mária és Ördög Jolán.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten előfizetőink és olvasóink Károly Rezső dr. földművelésügyi miniszteri tanácsosnak, az Üzemi Intézet vezetőjének, rádielőadását kapják meg füzetalakban, melyet a jeles szakférfiú

A kisgazda számviteléről

címmel tartott meg. A falusi kisgazdatársadalom a számvitelt a könyvek vezetését, a kiadások és bevételek pontos feljegyzését még alig kezdette el, pedig óriási hasznára válik a gazdának ez a könnyen elsajátítható és cseppet sem terhes munka. Károly Rezső könyveeskéje azt a célt szolgálja, hogy a falusi gazdák figyelmét felkeltse a számvitel szükségessége iránt.

A füzetet olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A fogatos szántás és a traktor-szántás összehasonlítása.

Sok szó esett már a fogatos és a gépi erővel végzett talajmunka költségeinek összehasonlításáról. A vélemények megoszlottak: egyik számítás szerint az igéserő, másik szerint a traktor munkája mutatkozott jutányosabbnak. Mindezeknél a számításoknál a kiindulási alap teljesen hibás volt. Ezek a számítások a szántást rak-tárra készíthető, mindenkor és minden mennyiségben egyenlően jól értékesíthető tömegáruknak tekintették. Ebből kiindulva, ugy a fogatos erőnél, mint a traktor-nál évenként annyi munkanapot, illetőleg munkaórát vettek számításba, ahányat a fogat, illetve traktor természete és éghajlatunk megenged, teljesen figyelmen kívül hagyva a talajmunka értékének legfőbb tényezőjét, az időszakot, amelyben az végeztetett.

Általános tapasztalat, hogy a teljesen egyenlő és egyenlően mivelte talajba néhány heti időközben elvetett termény hozamában sokkal nagyobb lehet a különbség, mint a terület akár fogatos, akár gépi erővel való egész szántási költsége. Egyes számítások szerint átlag kétszeresére volna fokozható a termés, ha a talajmunka eddig megszokott időtartamát nyolcad részére csökkentenők. Ebben az esetben ugyanis minden vetésünk nemcsak a legkedvezőbb időpontban jutna a földre, hanem egyúttal a legkedvezőbb nedvességi állapotban megmunkált talajba kerülne.

A fogatos munka költségének alakulásánál a legnagyobb jelentőségű tényező a fogatos erő kihasználásának mértéke. Ha a fogatos erővel végzett talajmunka időtar-tamát nyolcad részére csökkentenők, akkor annyi költsége mindenesetre többszörösére emelkedne. Ez a költségemelkedés általában annál nagyobb arányú, minél belterjessebb az egész gazdálkodás rendszere. Nagy kiterjedésű legelők, nagymennyiségű, egyébként kellően nem értékesített terimés takarmányok (szalma, pelyva, tengeriszár, silány széna), szóval nagyon költerjes gazdálkodás esetén a munkaidő csökkentése esetleg nem is növeli annak költségét. Intenzív gazdálkodás mellett, ahol a legeltetés nem lehetséges, ahol a terimés takarmányok haszonállattartással jól értékesíttetnek, ahol nagyobb mennyiségű vásárolt, vagy eladással jól értékesíthető takarmány is kerül felhasználásra, ahol az állandó istállózás és az említett körülmények miatt értékes takarmány gondos előkészítése állandó nagyobb munkával jár és ezért megfelelő számú éves cseléd alkalmazását teszi szükségessé, ott a munkaidő csökkentésével majdnem arányosan növekszik a fogatos munka költsége.

Egészen másként alakulnak a traktor-munka költségei. Itt a munkaidő csökkentésével csak a kamatköltség és a vezető költsége növekszik. Minthogy azonban a vezető így jobban ráér a gép gondozására, minthogy továbbá nagyobb traktor nem igényel több vezetőt, esetleg több géppel együtt dolgozva, csak egy, a gép gondozásához is érő vezetőre van szükség, a vezető költségétöbblete bizonyára kiegyenlített nyer egyrészt a gép romlásának a munkaidő csökkentésénél is nagyobb arányú csökkenés-

sével, másrészt a kedvezőbb talajállapot mellett való munka által elérhető üzemanyag-megtakarítással.

Egy, körülbelül 10.000 pengő vételáru traktorral 20 cm. mélyen évenként átlag 600 kat. holdat szánth-tunk, holdanként, a gépbe befektetett tőke kamatját nem számítva, mintegy 10 pengő költséggel. 8 százalékos kamattal ezt 11.33 pengőre növeli. Ha évenként csak 100 holdat szántunk, akkor az egy holdra eső kamattal 1.33 pengő helyett 8 pengő lesz, a holdankénti összes költség tehát 18 pengő. Ha a munkaidőt nyolcadára csökkentjük, tehát évenként csak 75 holdat szántunk, a kamattal 10.67 pengő, az egész szántási költség 20.67 pengő lesz, nem egészen kétszerese az eredetinek. Ez jól egyezik az imént említett számításokkal, mely szerint a szokásosnál nyolcadrészt idő alatt végzett szántás traktorral kétszeres összegbe kerül és a termés átlag megkétszeresíti. Minthogy azonban a szántás az egész termelési költségnél csak aránylag csekély hányadrészt, mintegy hatod-nyolcadrészt teszi, ilyen módon a tiszta jövedelem megsokszorozható.

Ezeknél a számításoknál még nincsen figyelembevéve az az előny, ami a vetésforgó és egyáltalán a termelt növényfeleslegek szabadabb megválasztásával jár. A sikeres kettős termelés, különösen takarmányneres céljából, további termés- és jövedelemfokozásra nyújt lehetőséget. Mindez nálunk sokkal nagyobb jelentőségű, mint a nyugati, kedvezőbb éghajlatú országokban, ahol a talaj hosszabb ideig van a megmunkálásra és vetésre kedvező nedvességi állapotban és ahol kedvezőbben elosztott csapadék inkább kiegyenlíti az esetleg mégis elkövetett hibákat. Szikes talajaink legnagyobb hibája, hogy rendkívül rövid a megmunkálásra kedvező állapot időszaka. Egy rosszkor végzett szántás gyakran évekre elront különben termékeny földeket.

A hosszú szántási időben van kedvező és van kedvezőtlen is. A rövid szántási idő azonban lehet csak kedvező, de lehet csak kedvezőtlen is. A gép hatalmas fegyver az avatott, de veszélyes az avatatlan kezében.

Hogy lehet a termésátlagokat fokozni?

Váróczy Mihály pusztatetetleni gazda a következőket írja a *Versenyertermelési Utmutatóban*.*)

„Az 1890-es s az 1900-as első évek nagyon nehéz gazdasági viszonyai, párosulva tudatlanságukkal, sok embert tettek tönkre. Akkoriban én is azon tűnődtem, hogy miibe kerül Amerikáig az ut? Dehát mégis csak itt gyürkőztem neki a munkának.

Egyik szomszédomnál láttam 1908. tavaszán két hold buzával szuperfoszfátkezelést. Figyeltem! Dacára az igen száraz tavasznak, amely március utóljártól egész aratásig tartott, óriási különbség mutatkozott. A trágyázotton 12, a trágyázatlanon 7 mázsa lett az eredmény.

Ezen fellekesülve és okulva, még ugyanazon az őszön a tengeri után, buzám alá és késő ősszel az árpa alá is katasztrális holdanként 160 kg. 18 százalékos szuperfoszfátot szórtam. Nagyszerű termés lett. Azután is mindig műtrágyáztam s 1912-ben már 18 mázsa buzám, 20 mázsa felüli árpatermés lett. Pár évig szórva vetettem, szákból, leginkább magam, 1911 óta azonban folyton sor-trágyázógéppel dolgozom s 120 kg. 18 százalékos szuperfoszfátot szoktam vetni katasztrális holdanként. Nálam ennyi bizonyult legjovendelmzőbbnek. Vetem azt minden buza alá, bármi volt az elővetemény. Tehát löhere és búkőny után is. Fekete agyagtalajon gazdálkodom, azért mégis árpa és répa alá kifizeti magát (már 1912 óta használom) a kálisó is, melyből 40—50 kg.-t alkalmazok katasztrális holdanként. Természetesen a legfontosabb arra törekednünk, hogy a különböző tápanyagok helyes

*) Szerkesztik Fülöp János dr. és Radnóti István. Ára 3.— pengő. Beszereshető a Hangya-fiókokban és könyvkereskedésekben.

Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztés kölcsönt folyósítjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybéllyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Fél-évi **utólagos** kamat és tőkétörlesztés. Kimerítő tájékoztató díjmentesen válaszbéllyeg ellenében kívánatra küld a

Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,

Budapest, I., Alkotás-u. 34.

arányban legyenek a talajban. Nagyon kell vigyázni a nitrogénnel. Amíg valamikor a foszfort zsaroltuk ki földünkéből, most sok helyen már azt a hibát látom, hogy a fokozott foszforstrágyázással nem tart lépést, nem halad párhuzamosan a nitrogén visszapótlása. Vétel egy pengőt is foszforstrágyáért adni ott, ahol nincs elég nitrogén a talajban, vagy nem pótolják azt nitrogéntrágyákkal. Tengerit és csalamádét kivéve minden termény alá (buza, árpa, cukorrépa és takarmányrépa, zabos búkköny, öszi keverék, lucerna, burgonya, borsó és minden konyhakerti vetemény alá) adok superfoszfátot. Répa és árpa alá superfoszfátot és kálit, répák alá ezenkívül mésznitrogént is. A répán kívül mésznitrogént használtam már buzánál, árpánál is igen jó eredménnyel.

A mai 3—3.5 mázsa buzahasonberek és az amugy is sulyos gazdasági viszonyok mellett, ha műtrágyát nem lehetne beszerezni, újra nagy baj lenne. Tagadhatatlan, hogy az első lendületet a műtrágyázás adta meg. És jöttek könyvek, újságok, szaklapok, amelyek egész új világot tártak fel előttem.

Ezért nem kellett Amerikába mennem, hogy az új világot meglássam."

Létesítsünk lucernásokat. A legelősebb szántóföldi takarmányt a lucerna s általában a heréfélek adják, amelyek egyszerűsége miatt a legjobb, legheféréjűsőbb, legbővebben és legbiztosabban termő szalastakarmányt szolgáltatják. Nagyon fontos dolog tehát minden gazdaságban, hogy bőségesen termeljen heréféleket, amelyek termelését még olyan helyeken is meg kell kísérelni, amelyek, mint rossz heretermőket ismerünk. Köztük talajukon ennek a talaj mérszűgésége leggyakoribb oka, amiről egy győződhetünk meg, ha 10—15 cm. mélységből vett maroknyi földet, vízzel felére lehitott sósavval vagy ennek hiányában ecetsavval öntünk le, mire, ha nem áll be erőteljes pezsgés, a talaj nem tartalmaz elegendő meszet s ennek folytán heréféleket nem jól terem. Az ilyen talajt 10—15 méter-máza szénsavas méz kiszórása s befogósítása által könnyen alakíthatunk át herét jól termő talajjá. Most, télen van az ideje a szénsavas méz alkalmazásának, mely a Mezőgazdasági Kamarák (Győr, Keszemét, Debrecen, Miskolc, Kaposvár) útján szerezhető be. Lucerna alá nem jó istállótrágyát alkalmazni s azt inkább az elővetemény alá kell adni, a foszforstrágya tartalmu műtrágyák alkalmazását azonban nagyon meghálálják. Kora tavasszal egymagában kell vetni, lehetőleg vetőgéppel, gabonaszóróval, vagy 18—20 cm.-re. A keresztezett soru vetés mindig jobb, mint a csak egyirányú. Egy irányba a vetőmag felét, erre a keresztirányban a másik felét kell elvetni. A védőnövény nélkül vetett lucerna abban az évben rendszerint két kaszálást ad, sűrűbb lesz, tovább kitart, mintha védőnövényvel vetették volna. Egy gazda se mulassza el most, kora tavasszal gazdaságával arányos nagyságu lucernást létesíteni, mert ezáltal érheti el legkönnyebben azt, hogy télen bőségesen álljon rendelkezésére jó szalastakarmány, amelynek etetésével teheneiknél nagyobb teljességet, a borjúknál erőteljesebb, gyorsabb fejlődést fog elérni. (cay.)

A földmivelségi minisztérium versenytermelési programja. A versenytermelési program legfontosabb része, a gabona- és növénytermelési program, már el is indult a megvalósulás útján. Arra irányul, hogy a talaj előkészítése minél tökéletesebb legyen, a talaj jobb és több tápeletről nyerjen, minél jobb és megfelelőbb vetőmagot használjanak a gazdák és az eddig termelt mezőgazdasági növényeknek kívül olyan újabb ipari növények is termeltesse, amelyekkel a külföldi behozatalt kiszorítjuk. Ezeknek a céloknak elérésére a földmivelségi miniszter évente kétszáz traktor és kisebb szántógép jutányos beszerzését teszi lehetővé a gazdáknak azzal, hogy a gépek vételárának kisebb részét maga fejezi. Ezáltal lehetővé válik a föld jobb megművelése. A kisebb gazdák földjüknél megfelelő műtrágyát rendelhetnek olyképp, hogy annak árát csak az új, tehát a többtermelésből kell kifizetniük. A műtrágya árának egy évi kamatait a földmivelségi minisztérium fizeti. E révén már az idén ötezer vagonnal növekedett az ország műtrágyaforgasztása. Mivel azonban a műtrágya mellett jó istállótrágyára is szükség van, egyrészt azok a gazdák kapnak kedvezményt, akik istállótrágyáidreiket úgy hozzák rendbe, hogy a trágyaerlelő trágyalé lefolyhasson, másrészt cementtrágyagödörök építéséhez is nyújt a minisztérium segítséget. Legfontosabb része a programnak, hogy a nemesített vetőmagtermelést a földmivelségi minisztérium irányítja. Hogy mindegyik vidéknek meg-

Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tízezeri utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf és Társa, Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sok ezer közzönlevél. 20.— pengőn felüli rendelések portómentesek. Gramofonlemez P. 220-tól.

legyen a saját éghajlatának megfelelő vetőmagja, az országot kétszáz éghajlatkörzetre osztva, fokozatosan kétszáz gazdaságban honosítják meg a nemesített vetőmagvak kísérleti termelését. A vetőmagvakat a miniszter a mezőgazdasági kamarák útján osztja szét. Az országban 800.000 hold mérszűgény szikes terület van, amelyet meszeséssel kíván a földmivelségi kormány megjavítani, évente 10—20.000 holdat olyan módon, hogy az illető gazdáknak nagy anyagi segítséget nyújt. A sörgyártás-hoz szükséges komlótermesztést is támogatja a földmivelségi kormány. Rizstermeléssel pedig — melyet hazánkban a török világban több helyütt folytattak — egyelőre kísérleteket folytat. A gyümölcs- és szőlőtermelés megfelelő átszervezése szintén folyamatban van. Az a törekvés, hogy vidékenként minél több egyfajta gyümölcsöt és bort termeljenek a gazdák. A termelt egynemű anyagok értékesíthetése céljából Bécsben, Koppenhágában, Zürichben, Varsóban és Londonban borházakat létesített a kormány. Az állattenyésztést terén az a törekvés, hogy Magyarország Kelet-Európa Svájca legyen, ezért a tejszövetkezetek szervezését, a törzskönyvezést, tejfeltenőző szervezetek létesítését a kormány anyagilag is támogatja, úgy a baromfityesztést és tojástermelést is. Az egyre épülő téli gazdasági iskolák, a jóvalval gazdaújságok s a szövetkezetek, a gazdakörök és faluszövetségi szervezetek kell, hogy őrtüzei legyenek a megindult gazdasági hadjáratnak.

Ajándéknaptárainkat mai számunkkal szétküldöttük.

Jelentjük, hogy ajándéknaptárainkat e heti, 3-ik számunkhoz mellékelve megküldöttük valamennyi előfizetőnk címére. Csúpan azokét tartottuk vissza, akiknek előfizetése mult évi november hó 15-én és november hó 30-án lejárt és mindezeideig még nem érkezett be hozzánk a megújítás díja. Amint azonban rendezik előfizetésüket, nyomban megküldjük számukra a naptárt.

Ha többi előfizetőink közül valaki nem kapta volna meg e számunkkal a naptárt, kérjük, sürgősen értesítsen bennünket, hogy pótolhassuk a hiányt.

Régi előfizetőink szives figyelmébe ajánljuk, hogy ujonnan belépő előfizetőinknek is megküldjük ajándéknaptárainkat. Kérjük tehát régi előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetőgyűjtő munkásságuk során erre a kedvezményünkre hivatkozni.

A naptárak késedelmes szétküldése miatt ismételten olvasóink szives elnészését kérjük.

A KIADÓHIVATAL.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyam januárban.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara arra a nagy érdeklődésre tekintettel, amivel a gazdaközönség a mezőgazdasági traktorkezelői tanfolyamokat fogadta, elhatározta, hogy már e hónapban, mint eddig, a miskolci m. kir. Fémipari Szakiskolával karöltve újabb ilyen tanfolyamot rendez Miskolcon. A tanfolyam kezdete január hó 28-ika és tízenyolc tannapon át fog tartani, reggel 8 órától este 8 óráig. Ezen idő alatt a hallgatók egy elméleti, mint gyakorlati oktatásban részesülni fognak. A tanfolyam végén vizsgát tesznek a hallgatók s a tanfolyam elvégzéséről bizonyítványt kapnak. Tandíj (beíratási és vizsgadíjjal együtt) 15 pengő. Ellátásról a tanulók maguk tartoznak gondoskodni, de ennek megkönnyítésénél a kamara a tanulók támogatja. A miskolckörnyéki vidéki hallgatók részére a kamara az államvasutaknál kedvezményes tanuló-bérletjegyekről gondoskodik, hogy a tanfolyam látogatásának költségeit ezzel is kisebbítse. A tanfolyamra a jelentkezési határidő január hó 18-ika. Amennyiben ezen időre legalább 30 hallgató nem jelentkezik, a tanfolyam a jelzett időben nem lesz megtartva, mely körülményről a kamara a jelentkezőket közvetlenül idejében értesíteni fogja. Mivel azonban legfeljebb csak 40 hallgató vehető fel ezen tanfolyamra, saját érdeke minden érdeklődőnek, hogy mielőbb jelentkezzen a Mezőgazdasági Kamaránál (Miskolc, Városház-tér 16.), személyesen vagy levélben.

Gyümölcsfa-permetezőgépeket kérnek a gazdák.

Mint ismeretes, a földművelésügyi minisztérium népszerű és gyakorlati irányú ingyenes tanfolyamokon igyekszik a gyümölcsstermesztőket kioktatni a védekezés fontosságáról és annak helyes keresztülvételéről. A minisztériumnak ezen tanító propagandája a védekezés terén teljes eredménnyel járt. Igaz ugyan, hogy a körülbelül háromezer község közül ma még csak 282 község részesült a tanfolyam áldásos hatásában, ezzel szemben ki kell emelni, hogy e tanfolyamok eredményeképpen több gyümölcsstermelt összeállt és szövetkezeti alapon permetezőgépeket szerzett be, továbbá, hogy a tanfolyamon résztvevők közül többen, mint faüpolók vállalkoznak az egyes gyümölcsösök fáiinak ápolására. A kevésbé tehető gyümölcsstermelők most azal a kéréssel fordultak a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy — tekintettel a permetezőgépek magasabb beszerzési árára — a minisztérium egy kevesebb anyagi áldozattal járó permetezőgépkölcsönző akciót szervezzen meg.

A kecskeméti borkőraktár megalakulása.

Mayer János földművelésügyi miniszter leiratot intézett Zimay Károly kecskeméti polgármesterhez és közölte, hogy az alakulóban lévő kecskeméti borkőraktár alapítóijéből a vezetése alatt álló tárca nevében 150.000 pengő névértékű szövetkezeti üzletrészt jegyez. Felhívta a miniszter egyttal a polgármestert, hogy a szövetkezet minél előbbi megalakulását tőle lehetőleg segítse elő és kifejezte azon kívánságát, hogy a szövetkezetbe a Kecskeméttel szomszédos városok és községek szőlő-érdekeltségeit is bevonják és amennyiben lehetséges, ezek érdekeit fiókpinceszetek létesítésével elégítsék ki. A 150.000 pengő kiutalásáról a miniszter már intézkedett is, úgy, hogy az összeg a megalakulás után nyomban rendelkezésére áll a szövetkezetnek.

Ausztria felemelte az élőmarha és a hus vámját.

Körülbelül négy évvel ezelőtt Ausztria is rálépett arra az utra, amelyen az európai államok gazdasága halad. Mindenütt az önellátás a jelszó és Ausztria is minden módon arra törekszik, hogy maga lássa el magát gazdasági termékekkel. Az osztrák kormány két irányban is igyekszik az önellátás elvét mentül gyorsabban megvalósítani. Egyrészt ugyanis jelentékeny

mértékben támogatja a mezőgazdasági belföldi törekvéseket, másrészt pedig évről-évre emeli a vámoikat a belföldi termékek védelmére. Január 1-től kezdve a bevételre kerülő külföldi élő állatok és levágott állatokban lévő hus beviteli vámját 50, illetőleg 100 százalékkal emelte fel az osztrák kormány, vagyis az élő állat métermázsija után az eddigi 5,8 pengő helyett a jövőben 8—10 pengő bevittelt vámot kell fizetni, a hus vámját pedig éppen kétszeresére lesz az eddigieknek. A magyar állattenyésztésre újabb nehézség hárul ezekkel az intézkedésekkel, mert hiszen tudvalevő dolog, hogy a magyar állattenyésztésnek egyik főfogyasztója volt Ausztria. Ha a magyar gazda jövőre a siker reményében akar résztvenni a bécsi piac versenyében, akkor kénytelen annyival kevesebbet megelégedni, mint amennyit az új vámtöbblet jelent. Állattenyésztésünk már eddig is sokat veszített jövedelmezőségéből, ezek után még kevésbé jövedelmező ága lesz mezőgazdaságunknak.

Huszonötezer darab lovat szállítottunk külföldre 1928-ban.

Az ország lóállománya 1928. évben 917.947 darab volt, melyből 725.486 darab melegvérű és 192.488 darab hidegvérű. A számbell emelkedés az 1927. évhez viszonyítva 14.468 darab, amely emelkedés azonban a melegvérű anyagban 19.875 darabot jelent, minthogy a hidegvérű lóanyag 5227 darabbal fogyott az 1927. évhez viszonyítva. 1928. évi január hó 1-től szeptember hó végéig külföldre szállítottunk kétvétesnél idősebb lovat 22.939 darabot 10,650.000 pengő értékben. Ebből tenyész- és versenylovat 60 darabot 191.000 pengő értékben, igazs-, kocsi- és hátsalovat 15.261 darabot 9,950.000 pengő értékben, vágásra szánt lovat 7612 darabot 864.000 pengő értékben. Ezzel szemben behoztunk kétvétesnél idősebb 55 darab lovat 259.000 pengő értékben. Ezekből tenyész- és versenylo 17 darab 232.000 pengő értékben, igazs-, kocsi- és hátsaló 38 darab 27.000 pengő értékben. A kivitel főleg Ausztriába, Csehszlovákiába, Olaszországba, Oroszországba, Svájcba és Romániába irányult.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

Az elmúlt héten tartotta a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közgyűlést Tarányi Ferenc főispán elnöklésével. Az elnök megnyitó beszédében megállapította, hogy az ugynevezett rekord-termés nem javított a gazdák helyzetén. A gazdák a gabonát kénytelenek állatalkal megvetetni és szeszgyártásra felhasználni, mert másképpen nem tudják kellően értékesíteni. Körülöttünk vannak olyan országok, melyek importra szorulnak és mi csekély fölöslegünket sem tudjuk exportálni. A többtermelés helyett a gazdaságosabb termelésre kell dőlni mindaddig, amíg kereskedelmi szerződéseink nem biztosítják a kivitelt. A gazdasági helyzet megjavítása az első feladat. Amíg a gazdasági nehézségek tartanak, el kell nemulnia minden más kérdésnek. Hasonlóan azonban a bortermelés helyzete is. Az egyesület elhatározta, az augusztusban Nyagyaniszán vásárral egybekötött tenyészállat-nyüzletkiallást rendez.

A talajvizsgálati díjak megállapítása 1929-re.

A földművelésügyi miniszter a vegykimelési (vegyvizsgáló) állomások részére az 1929. évre a talajvizsgálati díjakat a következőképpen állapította meg:

1. Mész-szükséglet megállapítása, mindig a vizsgáló intézet (állomás) által szükségesnek tartott vizsgálatokra kiterjeszkedve, 5 pengő.
2. Foszforszükséglet megállapítása 10 pengő.
3. Foszfor- és káliumszükséglet, esetleg még a talaj mész-szükségletének megállapítása 20 pengő.
4. Nitrogén és humusz meghatározás 10 pengő.
5. Teljes mechanikai talajelemzés 5 pengő.
6. Szikes talaj vizsgálata 10 pengő.

Tömeges vagy közérdekű vizsgálatok esetében az általánosságban megállapított kedvezmények a talajvizsgálatokra is alkalmazandók.

A gazdák képviselése a gabonatózsdén.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület az elmúlt héten értekezletet tartott a gazdáknak a gabonatózsdén való képviselése érdekében.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak hig a leve
Mi téhat csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schwarz

Schvarcz József és Társa

Budapest, Vilmos császár-ut 53.
(Alapítva: 1884.)
(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

Petroleum-kályha égés közben is hordozható, tiszta, üzembiztos, füstcső nélkül ég, csodás meleg ad, legolcsóbb tüzelés. — Árak P 30-tól nagyság szerint.

Petroleum-gyorsfűzők. - Viharlámpák. Karbid. - Acetyléngázok és összes ellékek.

Különös alaku sószikla.

Amerikában, Peruban található ilyen egyedülálló, különös alaku sósziklak. Nagyságáról fogalmat nyújt az alján álló lovas.

viselete ügyében. A tőzsdei szakértőbizottságba kinevezett gazdák megbízatása ugyanis 1928. év végén lejárt és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöksége által javaslatba hozott gazdákat a tőzsde tanácsa 1929. évre újra kinevezte. Az összes gazdaszakértők egyértelműen odanyilatkoztak, hogy szükségesnek tartják, hogy a magyar gazdatiszadságot a tőzsdebizottságban is képviselést kapjon a közeljövőben. A gazdák remélik, hogy a tőzsde vezetősége lehetővé teszi, hogy a gazdáknak ez a régi és jogos kívánsága megvalósuljon.

Samarjay Lajos — államtitkár. A kormányzó a kereskedelemügyi miniszter előterjesztésére **Samarjay Lajos** miniszteri tanácsosnak, a Magyar Királyi Államvasutak igazgatósága elnökének az államtitkári címet adományozta.

A Faluszövetség megalakulása Sarkadkeresztúron. Csonka Biharvármegye **Sarkadkeresztúr** községében igen nagy érdeklődés mellett tartotta meg a Faluszövetség alakuló gyűlését, melyen egy a község gazdaközönsége, mint a környékbeli gazdák is igen nagy számmal vettek részt. A Faluszövetség képviselőiben **Szekeres László** dr. főtitkár utazott le. A Hangya nagytermét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő gazdák tömege, akinek nevében **Petheő József** főjegyző lelkes szavakban sürgette a gazdaközönség összefogását és szervezkedését annál is inkább, mert a megszervezett spekulációval szemben csak így vehetik fel eredményesen a versenyt. A megnyitóbeszéd után **Szekeres László** dr. beszélt a gabonaértékesítés és a földművelésügyi kormány kiegészítőjéről, kiemelve, hogy hazánknak is rá kell térni arra az útra, amelyen haladva eredményesen állhatja meg a helyét a körülöttünk levő gazdasági világversenyben. Az előadás után a jelenlevő gazdák között vita indult meg, melynek során **Fazekas Albert**, **Makay Gábor**, **Mandrucz György** s még sokan mások szóltak hozzá a kérdéshez. Az értekezlet egyhangúan elhatározta, hogy megalakítja a Faluszövetség fiókját a következő tisztikarral. Elnök: **Kónya Károly** községi bír. Alelnökök: **Gyokos Gyula** ref. lelkész, **Fazekas Albert** és **Makay Gábor**. Titkár **Petheő József** főjegyző. Pénztárnok: **Péter Sándor**, **Hánok Maléth** Ádám. Míg a választmány tagjai: **T. Szabó Imre**, vitéz **Kádr Dömötör**, **Madrus György**, **Marjay János**, **F. Patkós József** és **Makay Imre** lettek.

A falusi fiatalság szeret olvasni. Sopron vármegye alispánja, **Gévay-Wolff Lajos**, évekel ezelőtt megalakította megyéjében a községi könyvtárat s azóta is állandóan gondoskodik fejlesztésükről. Az alispán most ismét 654 darab könyvet osztott szét száz község könyvtára között. A könyvtárak vezetőinek jelentése szerint a falusi fiatalság nagy szorgalommal veszi igénybe a könyvtárakat, még pedig olyan tömegesen, hogy sokszor nem tudják kielégíteni az igényeket.

Találkozott „meghalt” férjével. Özvegy **Szekeres Pálné** nyitrai lakos még 1916-ban hivatalos értesítést kapott, hogy **férje elesett az orosz fronton.** Azóta özvegyi sorban élt öt gyermekével, hűségesen ápolva hősi halottja emlékét. Három évvel ezelőtt **Szekeresné** súlyosan megbetegedett és a nyitrai kórházba került. Amikor lábadozni kezdett, kivitték a folyósóra. Egy ilyen alkalommal történt, hogy a folyosón egy férfi jelent meg, akiben **Szekeresné felismerte — a férjét.** Az asszony szíve nagyot dobbant, de mielőtt megszólíthatta volna a régóta meggyászolt embert, az sarkon fordult és elínt. Az özvegy végül is azt hitte, hogy látzalom volt az egész jelenet. Az elmúlt pénteken azonban kiderült, hogy **Szekeresné** csakugyan a halottnak hitt férjével találkozott. A nyitrai vásáron megpillantott egy kocsi, amelyen két férfi és egy asszony ült. **Szekeresné** az egyik férfiben megdöbbenve ismerte fel tizenkét évvel ezelőtt eltűnt férjét. Eszrevette a jobb kezefején a régi tetoválást is, úgy, hogy a bakon ülő férfi csakugyan az ő halottnak hitt férje. Özvegy **Szekeresné** felsikoltott, mire a kocsi ülők gyorsan elhagyták. **Szekeresné** azonban most már nem nyugodott, nyomozni kezdett s hamarosan kinyomozta, hogy tényleg férjére akadott rá. **Szekeres Pál Csuporon** lakik, ahol együtt él egy falubeli nővel, aki első kedvese volt. Az elhagyott asszony jelentette hűlen férjét.

Kétezernégyszáz hold földet hagyott a kocsisára. Néhány nappal ezelőtt a budapesti klinikán meghalt **Szabó Fanny** dugzagdag kiskunfélegyházi hölgy. Az elhunyt matrónának holttestét Kiskunfélegyházára szállították, ahol eltemették. A temetésen csupán a földbirtokosok alkalmazottai vettek részt, mert **Szabó Fanny** teljesen visszavonultan élt, a községben senkivel sem érintkezett. A dugzagdag matróna temetése után felbontották a végrendeletét, amelyből kiderült, hogy **nagy vagyonának jelentékeny részét, 2400 hold földet kocsisára és annak 12 gyermekére hagyta, 620 hold földet pedig a Kisfaludy Társaságnak, irodalmi célra juttatott.** A kocsist azért jutalmazta meg, mert hűségesen szolgálta és kedvenc szobalányát vette feleségül.

A kormány a zalamegyei iskolák egyharmadát ujjaépítette. Zalavármegye közigazgatási bizottságának **Gyömőrey György** főispán elnöklétével tartott rendes ülésén vitéz **Barnabás István** dr. tanfelügyelő beszámolt arról a kulturprogramról, amelyet a kultuszminiszter Zalamegyében már eddig is megvalósított s amelyet a jövőben megvalósítani szándékozik. Statisztikát olvasott fel, amely mutatja, hogy a kultuszminiszter hathatós támogatásával 94 községben 175 modern tanterem és 86 tanítói lakás épült fel és részben építés alatt áll. Rámutatott arra, hogy a kultuskormány Zalamegyében eddig is az iskolák egyharmadát építette újjá. **Csóthi Géza** murakeresztúri apát indítványára a bizottság elhatározta, hogy **feliratban mond közönyt a kultuszminiszternek a zalamegyei iskolaügy támogatásért és egyben a jövőre is kérte támogatását.**

Kóbor cigányok kiraboltak egy korcmárost. Szörnyű rablógyilkosság történt Munkács és Beregszász között, ahol az országuton levő **Vöröskocsma** tulajdonosát, **Ackermann** vendéglőst késő éjszaka felkeltek és **fejzecsapásokkal megölték.** A gyilkosok kiirtották **Ackermann feleségét és két gyermekét is, majd a menekülő cselédleány után vetették magukat és fejzével valóssággal feldarabolták.** Az elvetemült banditák ezután teljesen kirabolták a korcmást. A csendőrség erőlyesen nyomoz az ügyben. Az a feltevés, hogy a többszörös gyilkosságot kóbor cigányok követték el.

A világ legjobb Harmonikái, Hege-düi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes **Gezzerék** itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmonikumok részletre is. —

Romlott hangszereket művésziesen javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz. Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Ne kérjetez engem.

Ne kérjetez engem, se csunyán, se szépen.
Jó szóra hajlani nem tudok már régen!
Valamikor, egyszer, szórahajló voltam.
De akiben hittem, abban megcsalódtam.

Ne kérjetez többé, szívet-lelket tőlem,
Mindenem oda van, koldús lett belőlem.
Nincs meg az én drága, édes boldogságom.
Ne kérjetez engem... meghalt a jószágom...

ASZTALOS PÉTER (Csanádpalota).

Kitört a délamerikai Calbuco-vulkán. A Santiagótól mintegy 550 kilométernyire délre elterülő, tűzhányókban bővelkedő tövidéken, néhány nap óta teljes erővel működik a Calbuco nevű vulkán. Ez a félelmetes tűzhányó már 1893-ban is nagy pusztításokat vitt véghez, mostani kitörése azonban jóval felülmulja az emberöltővel ezelőtti. A legelőket a láva és az izzó hamu már elpusztította és a környéken lakó, jobbára német telepek csak nagy nehezen tudták megmenteni marhaállományukat. A kráterből kiömlő forró, kénes víz elért egy nagy tavat, amelynek halai mind elpusztultak. A lakosok a hegyek közé vonultak, hogy megmeneküljenek a lavától és a síkságra ereszkedő gázoktól. A tűzhányó kitörését földrendek kisírék is említett minden összekötöttes megszokadt a veszélyeztetett vidékekkel, úgy, hogy azt sem lehet tudni, hogy emberéletben esett-e kár.

Nikolajevics Nikoláj nagyherceg meghalt. A francia Rivierán lévő Antibesben meghalt Nikolajevics Nikoláj nagyherceg, II. Miklós cár nagybátyja, a világháború elején az orosz hadsereg fővezére. A nagyherceg néhány héttel ezelőtt súlyos tüdőgyulladásban megbetegedett, elgyengült szíve már nem bírta ki a betegséget és meghalt. A nagyherceget a kaukázusi kozákok egyenruhájában, nagy pompával Cannesben temették el.

Egy magyar munkás tragédiája Franciaországban. Szomorú értesítés érkezett Franciaországból a *kunszentmártoni Biró-család címére*. A levélben az állt, hogy Biró Lajos negyven éves kunszentmártoni születésű bányász a franciaországi *Pas de Calais du Nord-bányában* súlyos szerencsétlenségnek lett az áldozata. A bányában Biró több magyar emberrel dolgozott. Egy robbanás alkalmával *Biró Lajost a leomló szikla két tengely és egy spanyol munkástársával együtt eltemette*. A négy holttestet még nem tudták kiemelni a súlyos sziklák alól.

Macskefeldolgozó-üzemet nyitott Nagybecskerekben egy szücsmester. Kovács Antal nagybecskereki szücsmester macskafeldolgozó üzemet nyitott és üzemeltetését a következő táblát függesztette ki: „Veszek élő házimecskét a legmagasabb ártért!” A becskerekiek először felháborodtak ezen az üzleten, később azonban egymásután jelentek be öreg macskáikkal a szücsnél, aki egy állatért öt-hat dinárt adott. A szücs így is jó üzletet csinált, mert Szerbiában egy kidolgozott macskabőrnek átlagosan száz dinár az ára. A legújabb nagybecskereki üzletlehetőség már rengeteg civódásra is adott okot, mert az élelmes emberek elfogóssákká szomszédaik macskáit, amelyeket aztán eladnak a szücsnek. A szücs a macska húását is felhasználja, felfüstölteti és elszállítja Fiuméba egy konzervgyárosnak.

Nem engedték az orvoshoz, mert nem volt kapupénz. Bécsben egy lelketlen embert ítéltek el a napokban. November végén Eggert Vilmos orvos házába sürgető türelmetlenséggel csengetett be Dvorzsák Lipót, aki lélekszakadva akart a feleségéhez orvost hívni. Dvorzsák feleségének rosszullete miatt oly izgatottan rohant el hazulról, hogy elfelejtett pénzt vinni magával és így az orvos házában Krints Károly házfelügyelőnek nem tudott kapupénzt fizetni. A köszívű házmaster kijelentette, hogy amíg Dvorzsák a kapupénzt meg nem fizeti, semmi esetre sem juthat be az orvoshoz. Dvorzsák félőrülten rohant haza és még inkább elkésztette az a tény, hogy felesége már csaknem halott. Pénzt vett magához a férfi és visszazaladt az orvoshoz, ahova a házmaster a kapupénz lefizetése után beengedte. Meg kell jegyezni, hogy az orvos éppen az utolsó pillanatban érkezett meg, mert az asszonyt még akkor éjszaka kórházba kellett szállítani. Az orvos is, meg Dvorzsák is együttesen feljelentették az embertelen házmaster, akit a bíróság pénteken kéthónapi fogházbüntetésre ítélte.

Egy kifosztott gazda lelőtte tönkretevőjét. Nagy izgalmat keltett egész Erdélyben az a véres merénylet, amelyet egy elkecsereedett tönkrement gazda követett el Besztercén Vlaiu Jenő dr. ügyvéd ellen. A merénylő, Tellmann Mihály malomárokai szász gazda, Amerikában öt néhány évig, majd 3000 megtakarított dollárral hazajőve, huszoldas birtokot vásárolt. Gazdaságához nemrég 150 ezer lei kölcsönre volt szüksége s ezt a pénzt a dugasdag Vlaiutól vette föl váltóra. Az ügyvéd olyan nagy kamat mellett adta a pénzt, hogy Tellmann egész vagyona eluszott. Az elkecsereedett szász gazda — aki teljesen tönkrement — bosszút forralt. Beszterce piacán megleste az uszorsai ügyvédet és két lövést adott le rá. Az ügyvéd vértől boritva esett össze, mire Tellmann felkiáltott: „Isten bocsássa meg mindkétünk bűnét!” A merénylőt letartóztatták, az életveszélyesen megsebesült ügyvédet pedig kórházba szállították. Feltűnő, hogy a közhangulat egyértelműen a merénylő mellett nyilatkozik meg.

Hare a szegedi tanyákon két farkas ellen. A szegedi tanyák környékén néhány nappal ezelőtt két farkas tünt fel. Az egyik éjszaka a Kispál-féle tanyán szétmarcangolták az összes szárnyasokat s megtámadtak egy kocsin hazajövekvő gazdálkodót, aki csak gyorslábú lovainak köszönhetette, hogy el tudott menekülni. A következő éjszaka ismét megjelentek a farkasok, ezúttal Nagy Sándor juhász karámjában. A juhász, aki mintegy százötven juhot gondoz, arra ébredt fel, hogy a juhok megriadva rohannak keresztül rajta s mire feltápaszkodott, látta, hogy a karám közepén egy hatalmas farkas éppen egy juhot tép szét, egy másik farkas pedig elkecsereedett harcot vív a hatalmas juhászkutyával. A juhok keserves begetése felzavarta a közeli Kovács-tanya lakóit is. Kovács Ferenc és fia vasvillákkal rohantak a karám felé és éppen idejében érkeztek, mert az egyik farkas már a juhászt támadta meg. Kovács és a farkasok között írtározatos viaskodás kezdődött, míg végre Kovács Ferencnek sikerült oldalba szurni az egyik ordat, mire az elmenekült. Erre a másik farkas is átvette magát a karám tetején és eltűnt az éjszakában. A farkasok három juhot téptek szét, megharapták a juhászt és a kuttyáját. A tanyák népe hajtvadászatot rendez a farkasok ellen.

Gamma, orvosok által elismert hajnövesztő szer, egyszerű smind a hajhullás, korpásodás, hajmosolyodás legtekélyesebb gyógyszer; továbbá a „Gamma” hajszappan teljesen feleslegessé tesz minden más hajmosó használatát, mert általa a fejbőr teljesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Gyártja: Friedler Laboratórium, Budapest, Murányi-u. 46.

Házmasterképző-tanfolyam nyílt meg Budapesten. Érdekes tanfolyam nyílt meg Budapesten. Ebben az iskolában pesti házmasterket tanítanak, hogy mint szakemberek álljanak a házrend élén és ne csak felügyelői legyenek a bérházaknak, hanem értsenek a lift kezeléséhez, a gőzfűtés szabályozásához, a villany-, gáz- és vízvezeték szereléshez, sőt kisebb tatarozási munkálatokat is el tudjanak végezni. Ez az első házmasterképző tanfolyam Budapesten. A tanfolyam hat hétig tart és nem is ingyen vehetnek azon részt a házmasterek, hanem tizenhat pengő tandíjat kell fizetniük. A tanfolyamot maga a Házfelügyelők Országos Gazdasági Egyesülete rendezi és így az idős emberek nem is tiltakozhatnak az ellen, hogy deressedő fejjel az iskolapadba kényszerítik őket.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül!

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd amortizációs kölcsönt 7½ százalékos típusban készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen költelevényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre kisbirtokosok is.

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Ennek a leánynak...

Ennek a leánynak
Mivel kedveskedjek?
Mit adjak én neki,
A legkedvesebbnek?

Neki adom szívem,
Teli szerelémmel,
Neki adom magam,
Szerelmes lelkeimmel...

TURKA ANDRÁS (Déványa).

A magyar hegedűipar aranylapja. Nemessányi Sámuel, az egykori világhírű hegedűkészítő mester kalandokban gazdag izgalmas élettörténetét összeállította Magyországy Gyula hangszergyáros (VIII., Rákóczi-ut 71), aki ezt az érdekes életrajzot bárkinek ingyen megküldi.

Ötszáz pengő büntetés a kutyaharapásért. Az ebtenyésztők között ismert ember Ilosvay Lajos, aki az Ebtenyésztők Egyesületének az igazgatója. Ilosvay felesége szintén nagy kedvelő foglalkozik a kutyákkal. Az egyik állattal aztán nemrég baj történt. A kutya valahogyan kiszökött és a Conti-utcában súlyosan megharapta Csendes Mihályné budapesti lakost. Ilosvayné ellen gondatlanságból okozott súlyos testisértsé címén indult per. A tárgyaláson Ilosvayné azzal védekezett, hogy a balesetnek Csendesné volt az oka, mert rálépett a kutya lábára. A bíróság ezt a védekezést nem fogadta el és Ilosvay Lajosné öt száz pengő pénzbírságra ítélte.

Lánckrakó, egy disznóiban tartottak egy vallási tételben szenvedő gazdát. A dorozsmai csendőrség Kádár-Németh Lajos gazda disznóóljában lánckrakóval találta a hajdan gazdag Kovács Lapéta Jánost. Kovács vallási tételben szenvedett és hozzátartozói ahelyett, hogy kórházba vitték volna, állati sorban tartották. Az ügyészség Kádár-Németh Lajos, Kovács Lapéta Jánosné, a szerencsétlen ember felesége és Ocskó János ellen vádat emelt. A törvényszék a vádlottakat felmentette, a tábla azonban megváltoztatta az ítéletet és személyes szabadság megsértése címén Kádár-Németh Lajost tízennégy napra, Ocskó Jánost nyolcnapra fogháza alá ítélte. Az asszonyt felmentette a tábla.

Gyászinduló vezénylése közben halt meg egy zeneszerző. Van Hove de Saint-Paul, a kiváló francia zeneszerző, a minap egyházi zeneszámot vezényelt, miközben hirtelen rosszul lett. A zenekar félbe akarta hagyni a zeneszámot, a karnester azonban ekkor visszanyerte öntudatát és a zenekarnak kiadta a parancsot, hogy Beethoven gyászindulóját játsszák. A zenészek nem akartak engedelmessé válni a furcsa kívánságnak, a kitűnő zeneszerző azonban ideges hangon parancsot adott erre. A zenekar engedelmessé vált. Saint-Paul végigdirigálta a gyászindulót s midőn az utolsó hangokhoz ért, a vezénylő palca kiesett a kezéből, ő maga pedig holtan terült el az emelvényen.

Elfogták a valkói postaszák tolvaját. A pestmegyei Valkó község postaküldőncétől a múlt év decemberében ismeretlen tettes ellopta a tízennégyezer pengő tartalmazó pénzeszsákokat. A valkói csendőrség erőlyesen nyomozott az ügyben és a Gödöllő felé vezető országút mentén megtalálták a felvágott, üres pénzeszsákokat is. Akkor más adatot a csendőrség nem tudott megállapítani. Oláh János postamester azonban, akit a nagy kár terhelte, figyelemmel kísérte a község lakosait és észrevette, hogy Bánszky Pál kőműves nagy összegű pénzt vásárlásokra, holott a nyár óta nem is dolgozott. Két csendőr házkutatást tartott Bánszky lakásán, aki a nála talált értékek eredetét nem tudta megmagyarázni és végül beismerte, hogy ő lopta el a pénzt a postakocsiról. A pénzből tízezer pengőt az isaszegi erdőben, bádogdobozban egy nagy kő alá rejtett el, ahol az összeget meg is találták. A lakásán is találtak ezer pengőt. Bánszkyt azonnal letartóztatták.

Kifosztottak egy nagy pesti ékszerüzletet. Vakmerő betörés történt Budapesten. A főváros egyik legforgalmasabb részén, a Vilmos császár-ut és Tisza István-utca sarkán hajnali öt órakor kifogták Tillemann Sebestyén ékszeráruházának egyik kirakatüvegét és a kirakathoz negyven ezer pengő értékű briliánsékszert, arany karkötőt, ezüstöt, gyűrűt és más értéktárgyat loptak el. A vakmerő lopásnál a kirakatablaküveg felett fényc villanylámpa égett, a rendőrszem pedig nem messze sétált, ami jellemző a rablók elszántságára és ügyességére. A nagykereskedő kára biztosítás útján megtérül. A rendőrség erőlyesen nyomoz a tettesek után.

Üzembe helyezték a zalaegerszegi új vágóhidat. Zalaegerszeg városa új vágóhidat építtetett, amelyet ünnepélyes keretek között helyeztek üzembe. A vármegye részéről megjelent Bódy Zoltán alispán, Brand Sándor dr. főjegyző, a város részéről pedig Czobor Mátyás polgármester, Popovics Lajos rendőrtanácsos, Kardevan Ernő szombathelyi kerületi állategészségügyi felügyelő. Czobor Mátyás polgármester köszönetet mondott a földművelésügyi kormánynak és az alispánnak a támogatásért. A megjelentek ezután megtekintették a modern intézményt és végignézték a próbavágást.

Elégett a dunavecsei vizimalom. Dunavecseken nemrég nagyszerű berendezésű vizimalmot épített Kurtdán Gyula ácsmester. A malmot egyaránt megbámulta a szakértők serege, valamint a Dunán uszó hajók utasközönsége is, mert az emeletes malom, amelyet villanyvilágításra is berendeztek, remek képet nyújtott. Ez volt a csonkaország legmodernebbül berendezett vizimalma. A napokban a munkások éppen hozzá akartak fogni a munkához, hogy a malmot a jég ellen megvédjék amikor a malom kigyulladt. A malom, amelynek értéke 110.000 pengő volt, teljesen leégett.

Megfulladtak, mert az ajtót lelakatolták. Schönebeck németországi városában holtan találták Baum munkavezető lakásán a férj három gyermekét, egy két éves kisleányt, valamint egy három éves és egy nyolc éves kislányt. A halált füst okozta fulladás idézte elő. A munkavezető gazdasszonya azt állítja, hogy a kályha mellett száritott fehérneműdarabok tüzet fogtak s a gyermekek a fojtó füstben megfulladtak. A rendőrség ezzel szemben büncselekményt gyanít. A gazdasszonyt és a munkavezetőt egyelőre őrizetbe vették. A munkavezetőről köztudomású volt, hogy feleségül akarta venni a gazdasszonyt s nincs kizárva, hogy erőszakkal tették el láb alól a három gyermeket, akik utójában állottak a házasságnak. Megerősíti a gyanút az a körülmény is, hogy a gazdasszony reggel, midőn eltávozott a lakásból, rátette a lakatot az ajtóra, hogy a gyermekek belülről ki ne nyithassák.

A forró fürdőben halálra égett egy földmives. Karika János ötvennégy éves tokaai földmivest néhány nappal ezelőtt súlyos égési sebekekkel szállították a nyíregyházi kórházba. Rögtön ápolás alá vették, segíteni azonban nem tudtak rajta: két napos kínos szenvedés után a kórházban meghalt. Előzőleg a rendőrség kihallgatta, melynek során Karika János elmondta, hogy orvosa olyan forró fürdőt rendelt neki, amilyent csak kibír. Erre ő vizet forraltatott és a forró vízben megfürdött. A szerencsétlen ember testét a forró víz majdnem teljesen összeégette, úgy, hogy könnyelmű tettébe belepusztult.

Mérgeskigyó, mint játszótárs.

Bombayban (Angol-Indiában) az állatkert egyik kedvence a képünkön látható mérgeskigyó. Mondanunk sem kell, hogy méregfogától megfosztották, tehát ártalmatlan.

OLVASÓINKHOZI

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1929. évi január hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Ngyedévre	2 pengő

Matatvánszámokat levelezőlapkérsre ingyen küld a

„*Vasárnap*” kiadóhivatala.
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent *Reményi Mihály* hangszerkészítő cég hirdetésére. A 36 év óta fennálló hangszerkészítő cég minden versenyen felül szolgálja ki verőközösségét.

Uj ítéletet hoznak a tornaleteszi merénylet ügyében. *Gyetrái* Barnabás földmiveslegény a mult év elején Tarnaleleszen lefőtté és összeszúrta *Kovács* Ferenc duszagzag földbirtokost. Mikor *Gyetrait* elfogták, arra hivatkozt, hogy *Bozó* Mihály gazdálkodó bujtotta fel őt a merényletre és azért hatvan pengőt ígért neki. Midőn jelentette, hogy lefőtté *Kovácsot* és kiszúrta a szemét is, *Bozó* az ígért hatvan pengőből negyvenet meg is fizetett. A csendőrség *Gyetravt* és *Bozót* egyaránt letartóztatta. A büntetőtörvényszék *Bozót* felbujtás büntette címén ötévi, *Gyetravt*, a bünteselekmény elkövetőjét pedig négyévi fegyházra ítélte. A bünper a királyi ítélőtábla elé került, ahol *Bozót* felmentették a felbujtás vádja alól, mert nem bizonyosodott be, hogy *Gyetravt* az ő felhívására támadta meg *Kovács* Ferencet. Az ítélőtábla az iratokat visszaküldte az egri büntetőtörvényszékhez, ahol *Gyetravt* ügyében új ítéletet hoznak.

Kiugrott a kórház ablakából és szörnyet halt. *Lórántffy* Zsuzsanna Egyesület budapesti Ika-utcai kórházának második emeleti ablakából levetette magát egy idősebb férfi s koponyatörés következtében meghalt. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy az öngyilkos férfi *Banga* György ötvenkilenc éves gazdálkodó, aki már régebben ápolja a kórháznak. *Banga* napok óta rendkívül ideges és ingerült volt s csütörtökön reggel, amikor az orvosok vizitje megkezdődött, *Banga* hirtelen kiugrott az ágyból, felrántotta az ablakot s felkiáltott: „Isten velük!” A következő pillanatban kiugrott az utcára, ahol halálra zuzta magát. Holttestét a bonctani intézetbe szállították.

Lefőtté a menyasszonyát, mert mással táncolt. *Ostoba* féltékenységnek lett áldozatává *Balga* Mariska kunszentmártoni varrónő. Az ifjúság Kunszentmártonban bált rendezett, amelyen a varrónő is megjelent családjával együtt. Velük volt a leány vőlegénye, *Szaszkó* Imre kunszentmártoni cipészsegéd is. A bál elején a fiatalember és a leány jól mulattak, később azonban a leány mással is táncolt és emiatt a cipészsegéd annyira felháborodott, hogy elrohant a bárlól. A menyasszony rendkívül csodálkozott ezen a viselkedésen. Késő éjszaka még nagyobb meglepetés érte, mikor családjával együtt hazafelé tartott. Az egyik kapu alól előugrott a vőlegény és baltával többször fejbevágta a szerencsétlen leányt. *Balga* Mariska éles jalkiáltással esett össze. Életveszélyes állapotban szállították el a szarvasi kórházba. *Szaszkót* a rendőrség letartóztatta.

Gyilkosság egy pengő hatvan fillér miatt. *Vince* András és *Vass* Károly anarcsi földmivesek karácsonykor együtt borogattak és annyira berugtak, hogy egymáson követelték 1 pengő 60 fillérenyi keresményüket. A vitakozás hevében egymásnak estek és *Vince* András egy karóval úgy fején vágta *Vass* Károlyt, hogy az koponyalapi törést szenvedett és meghalt. Az önként jelentkező gyilkost a nyíregyházi ügyészség letartóztatta.

Keztyű a cápa gyomrában. Egy kopenhágai távirat beszámol arról, hogy az *Oernulf* norvég halászhajó kapitánya a Spitzbergák közelében halászott. Halászat közben egy cápát fogtak. Az állat felboncolásakor gyomrában egy avariikus keztyűt találtak. A hajó személyzete meg van győződve arról, hogy ez vagy *Amundsené*, vagy valamelyik társié.

Raesett a tüzes kályhára és összegett. *Berettyóujfaluban* sulyos szerencsétlenség érte *László* Jánosné hatvanéves beteg asszonyt. Egyedül volt a szobában és a kályhához ment, hogy felmelegítse magát. A kályha mellett elvesztette egyensúlyát és a tüzes cserepre esett. Annyira megégette magát, hogy nem tudott elvándorolni a kályha mellől. Sulyos égési sebekkel szállították a kórházba, ahol rövidesen meghalt.

Darabokra tépték a vonat egy ittas legényt. *Tóth* Ferenc huszonnégy éves hődmézővásárhelyi fiatalember minap hajnalban az algyői vasuti hídon akart átmenni. Amidőn a hid közepe táján tartott, az algyői állomásról elindított vonat utolérte. A mámoros állapotban lévő legény a hid valamelyik kiálló részében megbotlott és a vonat kerekéi alá zuhant, amelyek a szerencsétlen embert darabokra tépték.

Szivenlőtte társát egy csendőrmester. Szokatlan merénylet történt szombaton a zalamegyei *Nemesnép* községben. *Eredics* József csendőrmester és *Bujtás* József csendőr dél-élt betértek a korcsmába és nagyobb mennyiségű szeszestalt fogyasztottak el. Az italozás végén összeszólalkoztak, úgy, hogy midőn a korcsmából távoztak, *Bujtás* csendőr a korcsma folyosóján minden különösebb ok nélkül ráfogta fegyverét *Eredics* őrmesterre és egyetlen lövéssel szivenlőtte. Az őrmester azonnal meghalt. A gyilkos csendőr a nála lévő töltött fegyverrel a közeli erdőbe menekült és az elfogatására siető járőr tagjaival felvette a tűzharcot. A járőr tagjai és a gyilkos csendőr meglehetősen távoloságban álltak egymástól, így aztán a tűzharcnak senki sem sebesült meg. Midőn *Bujtás*nak minden golyója kifogyott, megadta magát. A csendőrküldeti ügyészség azonnal megindította a vizsgálatot és *Bujtás* Józsefet letartóztatta.

Lefejeztette magát a vonattal, mert tizenegyet pengőt elveszett. *Bánhida* állomáson *László* János 29 éves oroszlaný lakos napszámon öngyilkosságot követett el akképpen, hogy a kijáratú vágánynál a sötétségben a Győr felé haladó gyorsvonat elé a sinre fektette nyakát. A vonat átrobotogott a szerencsétlen emberen. Feje messze elgurult az épen maradt törzstől. A zsebében talált újság margójára írott ceruzafeljegyzés szerint azért követte el tettét, mert heti csekély béréből 14 pengőt elvesztett.

Véletlenül lelőtte hétéves fiát. Sulyos szerencsétlenség érte *Ottó* Ferenc dorozsmai gazdálkodó hétéves kisfiát. A gazdálkodó fiával együtt látogatába ment *Jó* Sándor tanyájára, ahol beszélgetés közben lekasztott egy vadászfegyvert és nézegetni kezdte. A fegyver elsült és a golyó a kisfiu szívére fúrta keresztül. A szerencsétlen gazdaember halálsápadtan jelentette a dorozsmai csendőrségben, hogy véletlenségből agyonlőtte kisfiát. A csendőrség megállapította, hogy valóban véletlen szerencsétlenség történt. *Ottó* Ferencet le sem tartóztatták. A mélyen sujtott gazda iránt nagy részvét nyilvánul meg Dorozsmán.

A „*Ratinolról*” az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dicseően. A többek között ezt írja *Andrássy* Mihály gróf szigetvári intőzősége: „A „*Ratinol*” nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír *Ferentzi* Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „*Ratinol*” előírásos használata teljesen kiirtotta.” — Ezen írtányag beszerezhető: *Ratinol* Laboratorium, Budapest, Murányi-utca 36.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI/29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sch. J., Gyula. Verse azt bizonyítja, hogy van költői készsége. Szívesen olvassuk költeményeit s hisszük, hogy kapunk még közölhetőt is. — F. A., Somlóvásárhely. Hasonló tárgyú versekkel bőven el vagyunk látva s ezért ezt nem közölhetjük. — H. S. E. Verse nem rossz, de nem a mi olvasóinknak való. — N. J., Pálmonostora. Verséből látjuk, hogy írói készsége fejlődik. Nemsokára már közölhetőt is fog írni. Öszintén biztatjuk. — N. Z., Botyka. Versét nem közölhetjük — H. B. I., Szigetszentmiklós. Ezek a versek nem rosszak, de igénytelenek. Talán másokat küldjön be hozzánk. — Balogh Sándor, K. Versben irt kedves sorait köszönjük. Igazán jólesett, hogy olyan sok nehézés és nyomorúság közepette is kitart lapunk mellett. Kérjük, maradjon meg továbbra is lapunk hű támogatóinak sorában. — Takács Annuska, T. A. Küldött költeménye tehetségtől tesz tanúságot. A formája még dögös, de van benne sok őszinte érzés és gondolat. Így megérdemli, hogy néhány sorát ideiktassuk:

*Elnyúlt már minden virág,
Elhulltak a könnyek . . .
Csak a bánat nem múlt el még
S szívünk most sem könnyebb . . .*

Ádám Sándor. Kis változtatással hozzuk. Keressen fel máskor is soraitval. — Bodnár N. Jolán. A gondolata nagyon szép és sok része jóval felette áll a műkedvelő írók versének. Sajnos, lapunk terjedelme nem engedi meg az egész lekölözést, ezért kérjük, a jövőben rövidebb költeményekkel keressen fel bennünket. — L. J., Szakony. A juttatott munkáját beszereljük, csak kérjük a postaköltségek bélyegben való egyidejű megküldését. — B. M., Nézsza. A gyűjtött új előfizetői hálását köszönjük; további munkájához még sok áldást és szeretést kívánunk az új esztendőben. — B. I., Keckemét. Öszinte köszönetünket és baráti kézszorításunkat küldjük a szép munkáért. Már akkor is örülünk, ha egy új előfizetőt hoz valamelyik régi harcosunk; de ha egyszerre ötöt, akkor igazán megdöbben a szívünk. Mégegyeszer sok köszönet fárasztásáért. — P. József, Pat. Ismételve meg kérdését, mert nem egészen világos. Levelet várjuk. — M. A., Újvidar. Nem tudjuk, hogy Ön mit ért a „polgári törvénykönyv” kifejezésén. A polgári törvénykönyvnek több része van. Írja meg, hogy kifejezetten mit óhajt megtudni. Ekkor pontosan megadjuk a választ. — P. A., Kiszarda. E heti számunkkal megkapta. — K. E., Zalaszentmiklós. Rejtvényeiből válogatunk. E heti számunkkal megkapta. — H. M., Mohács. Mindkét fajtából közlünk. — Sz. G., Bihar-dereske. Számrejtvénye jó. — D. M., Szehény. Versei nem értek meg a közlésre. Rejtvényeiből válogatunk. — Cs. F., Keszű. Tréfát és híret közöljük. — Kalocsai hű olvasó. Névtelen levelekkel — ajánlatunkra — nem foglalkozhatunk. — K. P., Szapocra. Dicséretes szorgalom! Közlünk belőlük. — M. E., Mesterszállás. Kérését rövid időn belül teljesítjük. — J. A., Duder. Rejtvénye hibás. Mást kérünk. Várjon türelmelemmel, Önre is ramosolyoz a szerencse. — H. J. Ó. S., Csánig. Rejtvényét nem értjük. — Ö. E., Csánig. Pontrejtvénye jó. — Sch. J., Gyula. Közlünk belőlük. — F. M., Dorozsma. Közlünk belőlük. — F. E., Kiskundorozsma. Mindkét tréfa megjelent már a „Vasárnap”-ban. Rejtvényeiből válogatunk. — J. J., Mikóháza. Jó. — A. S., Sajómerse. Válogatunk belőlük. — H. J. L.-né, Tiszadárs. Több jó van köztük. — M. K., Csikóstötös. Sor kerül rájuk. — M. J., Orozstony. Jó. — Á. B., Lőrinci. Valamelyiket közöljük. — G. L., Biharugra. Sor kerül néhányra. — M. J., Lentiszombathely. Ez a tréfa nem vált be.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Mennyi járulékot kap havonta a 75 százalékos és a 100 százalékos hadirokkant? (K. J., Kisvárdas.) — **Felelet:** A hetvenöt százalékos legénységi hadirokkant havi járuléka: 32 pengő, az altszteké 48 pengő. A száz százalékos legénységi rokkant havi járuléka 80 pengő, az altszteké 120 pengő.

Kérdés: Szobainas szeretnék lenni Budapesten, valamelyik nagyobb urháznál; hová forduljak? (N. J., Besenyszög.) — **Felelet:** Urasági inast rendszerint hirdetés útján vesznek fel; hirdesse magát valamelyik nagyobb napilapban. Jó, ha az állami munkaközvetítőhöz fordul, ez Budapesten, VIII., József-utca 31. sz. alatt van.

Kérdés: Novemberben eladtam 82 métermáza takarmányt azaz a kikötéssel, hogy az illető november végéig elszállítja; azonban a mai napig sem vitte el. A takarmány megromlott és így tetemes kárt szenvedtem. Köteles vagyok-e a takarmányt most odaadni, vagy ha nem viszi el, követelhetek-e kártérítést? (Gy. M., Cserhátszentiván.) — **Felelet:** A takarmányt nem köteles odaadni. A szenvedett és megbeszített kárt követelheti.

Kérdés: 1. November 7-én hadirokkantfelülvizsgálaton voltam és ekkor rokkantságomat az eddigi ötven százalék helyett hetvenöt százalékos állapotot kaptam; azonban még mindig a régi nyugdíjat kapom. Hová forduljak, hogy az újonnan megállapított rokkantságnak megfelelő járulékot megkapjam? 2.

Lesz-e az idén fajbaromfiosztás? 3. Milyen feltétellel ad az állam fajbaromfit tenyésztési célra? (T. F., Vérteskéthely.) — **Felelet:** 1. A népjóléti államtitkár ur nyilatkozata szerint a felülvizsgálatok eredményét egy miniszteri bizottság bírálja felül; amíg az el nem készül a munkával, addig várniok kell az új járulékra. Várjon türelemmel, ha megállapították a magasabb rokkantságot, úgy feltétlenül megkapja a nagyobb járulékot. 2. Valószínű, hogy ősszel megint lesz. A kérést a földművelésügyi m. kir. miniszter urhoz kell majd címezni és a Baromfitenyésztők Országos Egyesületéhez (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kell eljuttatni. 3. Kacska, pulyka család után kettő, tyúk után három ivadékot kell visszaszolgáltatni.

Kérdés: Elrontottam egy darab egyppengős bélyeggel ellátott váltót, visszavesszik-e a trafikban valamért a váltót? (B. Gy., Záhony.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Földet bérelt hosszabb idő óta. A földet tulajdonosa eladta és most meg akarja szüntetni a bérletet, jöllehet négy évig van még szerződése. Joga van-e az új tulajdonosnak a bérletet megszüntetni? (B. A., Szakmár.) — **Felelet:** Igen, ha csak a bérlet az ingatlanon telekkönyvileg feljegyezve nincs, mert ez esetben az új tulajdonossal szemben is hatályos.

Kérdés: Egy közös telken testvérbátyámmal úgy osztottunk, hogy bátyám kapta a teltekné azon részét, amelyen egy istálló és pajta állott, én az üres részt. Az osztásnál kikötöttük, hogy ha az épületek ledőlnek, azokat ugyanazon helyen újraépíteni nem szabad. Bátyám fia most ugyanazon helyen épít. Joga van-e ehhez? (H. K. M., Terény.) — **Felelet:** Az eset-

Fárasztó testi vagy szellemi munka

után az ember idegei gyakran felmondják a szolgálatot és nemcsak nagy kimerültség, hanem kinzó fejfárasztások, vagy egyéb tünetek is feljölhetnek.

A fájdalom megszüntetésére kiválóan alkalmas a valódi

Diana-sósborszesz,

már egyszerű szolgálatása is jelentékeny enyhülést hoz. Makacsabb főfájásoknál a sósborszeszes bedörzsölés (masszírozás), vagy a sósborszeszes vízbe mártott borogatás biztosan csillapítja a kinzó gyötrelmeket.

ben, ha az építkező fiu tudott arról az osztályegységéről, amelyen űn az ő atyjával kötött, akkor az építkezés abbahagyására peres uton is szorítható.

Kérdés: Van egy illami házam. El szeretném cserélni egy darab földért. Meg kell-e fizetni a kincstári haszonrészecsdét, mivel nem vétélről, csupán cseréről van szó? (V. M., Tömörkény.) — **Felelet:** Az ingatlanokat a forgalmi értékük szerint kell felbecsülniük és erről helyhatósági bizonyítványt kell kérniük. Ha már most az egyik ingatlan nagyobb értékű, természetesen a többit után illeték jár. Egyébként jó lenne, ha közölnék velünk az ingatlanok értékét, úgy megíránk az illeték pontos összegét.

Kérdés: 1. Édesapám még a háboru elején bevonult s azóta semmi életjelet sem kapunk felőle. Lehetne-e holtán nyilvánítottatni és hogyan. 2. Ha megtörténik a holtánnyilvánítás, kaphat-e édesanyám valami járulékat? 3. Édesapámnak kevés földje maradt, mennyi illetéket kell majd utána fizetnünk? (D. F., Nemésnép.) — **Felelet:** 1. Igen. Forduljon az illetékes kir. járásbíróhoz. 2. Igen. 3. A hagyaték összeg értékének egy és fél százalékát.

Kérdés: 1. A szőlőhegyen át már talán százötven éve vezetett út. Most a tulajdonos rokona felszántotta az utat; hová forduljunk, hogy megint járhasson az uton? 2. Az egyik traktoros gazda bosszúból, minden kérdés nélkül, utat tipratott a földemen. Amikor szóltam neki, csak kinevetett és azt mondta, hogy köteles vagyok utat engedni. Hová menjek panaszra? (Ózvási, Peremarton.) — **Felelet:** 1. A hegyközségi előjárásához. 2. A községi előjárásához.

Kérdés: 1. Elfogad-e a Vasárnapi szerkesztősége novellákat és verseket közlés céljából? 2. Nem ártalmas-e a növényzetre, ha a trágyalé közé lugos viz, pl. mosdóvíz folyik? 3. Hogyan kaphatom meg az eddig megjelent Rádiós Gazdasági Előadások füzeteit? (M. Gy., Kosd.) — **Felelet:** 1. Igen, s ha megütkö a mértéket, szívesen szorítunk helyet számukra a lapban. 2. Nem ártalmas, legfeljebb feleslegesen felhigítja. 3. Előfizetőkünk kívánságára a még meglévő példányokat készséggel megküldjük.

Kérdés: Mivel lehet fémdrágát üvegre ragasztani? (V. J., Földvár.) — **Felelet:** Régi jól bevált ragasztószert az olvasztott timsó. Ezenkívül ma már sokféle ragasztót használnak. Nagyobb diszmiárukereskedésben kaphat üvegragasztót. Így Budapesten Kertész Tódor cégnél (IV., Kristóf-tér 6.).

Kérdés: Apánk halála előtt szétoztotta vagyonát négyünk között. Egyik testvérünk — a négy közül — még a háboruban meghalt s a felesége és egy gyermeke maradt utána. A gyermek nemrégén meghalt, ki köteles fizetni a kórház és egyéb költségeket, mi, vagy pedig a gyermek anyja? Ugyanaz az ura után való földet mi örököljük és ezért nem akarja a költségeket viselni. 2. Az övezgynék nincsen rávezetve a földre a haszonélvezete, mivel a föld az elhalt gyermek nevére volt iratva; elvehetjük-e tőle a földet? (A. J., Jászfényzaru.) — **Felelet:** 1. Az édesanya; mint legközelebbi hozzátartozó. 2. Nem vehetik el, mert amíg él, haszonélvezet illeti meg az asszonyt. Különbösen is indokolatlan és méltánytalan volna.

Kérdés: Otthon készítettem egy kiaméretű, 45X90 centiméter nagyságu billiárd asztalkát. Az egész készítmény elég kezdetleges és csak a magam szórakozására csináltam. Köteles vagyok-e valamilyen címen játékadót fizetni? (K. M., Orosháza.) — **Felelet:** Nem.

Kérdés: Anyám elhalálozott és a vagyon felét az én nevemre írták. A másik része apám nevére áll. Egy adókönyvre fizetjük az adót, én szeretném külön fizetni, hogyan lehetséges? (9549. számú előfizető, H.) — **Felelet:** Adjon be kérvényt az illetékes kir. adóhivatalhoz adójuknak szétválasztása végett. Csatolja a telekírtásról szóló végzést.

Kérdés: Még 1904-ben 2000 koronás életbiztosítást kötöttem. A kötvényt a törvény szerint tavaly valorizáció végett bemutatam. A biztosításom 1929 szeptemberében jár le. Tekintettel arra, hogy én hosszú esztendőknél kereszül át aranyértékben fizettem, nem tartom méltányosnak, hogy majd csak öt százalékot kaphjak valorizált értékben vissza. Mit tegyek, várjak-e még, hátha felemelik a valorizáció százalékát? (B. I., Kecskemét.) — **Felelet:** Sajnos, a törvény intézkedik, hogy a biztosítókna a biztosított összeg öt százaléka értékelendő át. Ennek megváltoztatására nincsen remény. Az öt százalék körülből 116 pengő tesz ki.

Kérdés: 1. Árpa után bitorherét szeretnék vetni, alkalmas volna-e? 2. Milyen műtrágyát használjak a szántón? 3. Mivel-e a japán akác? 4. Hol lehet hozzávaló magot szerezni? (M. I., Kisszentmárton.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Általában szuperfoszfátot. A talaj minőségétől függ. 3. Igen. 4. Monori magkereskedésben (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 5.).

Kérdés: Testvérem varrónő, 1924—25. évben a kereseti

adóját lefizette. 1926-ban adóelőírási kérvényt adott be s most mégis arra az időre 12 pengő kövételnek töle. Hová forduljon, hogy elengedjék a jogtalan adót? (10979. sz. előfizető.) — **Felelet:** Felebbezz meg az illetékes kir. adóhivatalnál, vagy ha itt sem vezet sikerre, a pénzügyigazgatóságnál.

Kérdés: 1. Egy hektoliter borom penészes ízű lett a hordótól, hogyan lehetne a bort élvezhetővé tenni? 2. Milyen iskolai végzettség szükséges ahhoz, hogy valaki főerdész lehessen? (D. I., Somogyuszil.) — **Felelet:** 1. Penészes bor feljavításához eredménnyel használják az „epont” nevű készítményt. Kapható: Cifka József cégnél (Budapest, V., Vilmos császár-ut 48. szám). Hivatkozzék lapunkra és kérjen a szer mellé használati utasítást. 2. Főerdézi cím viselésére csak erdőmérnöki főiskolát végezettek jogosultak. Főerdőőr azonban lehet bárki, aki a m. kir. erdőőri szakiskolát (Királyhalom, Szeged 2.) elvégezte és hosszabb időt töltött valamelyik erdőbírtokon mint erdőőr. Az erdőőri iskolára való felvétel végett forduljon az iskola igazgatóságához. Ugyanott kérhet nyomtatott tájékoztatást.

Kérdés: Leventeoktató vagyok, 1926. évben végeztem oktatói tanfolyamot. A tanfolyam alatt a testnevelési felügyelő ur többször hangsúlyozta, hogy mint leventeoktatóknak nem kell közmunkát teljesítenünk, most ezirányban betérjesztetem kérsémet az előjárásához, de visszautasították. Jogosan tették-e? (H. I., Szany.) — **Felelet:** Mint leventeoktató a tisztségre után mindenféle közmunka teljesítése alól mentesítve van. De ha a községben ház- és egyéb ingatlan birtoka van, úgy az ezután kivett közmunkát teljesítenie kell.

Kérdés: 1. Szellőreimber vagyok és az aratás végzetével havifizetéses gazdasági üselédek szegődtem egy uradalomhoz. A vetés alkalmával sérvert kaptam. Meg kell operálnom magam; kit terhel az orvosi költség, az uradalmat-e, vagy pedig a községet és kapom-e a járandóságomat a betegségem tartamára? 2. Kiszűst vitőzései ércem van; elengednek-e valamint a vagyonváltás-föld haszonbéréből? (M. K., Nagypodár.) — **Felelet:** 1. Szolgáltatásban bizonyára biztosítva volt s így a fellemerült költségeket az Országos Gazdasági Munkáspénztár fedezi. Ha a munkaképtelenséget okozó baleset, vagy betegség saját hibáján kívül történt, úgy hat hétig feltétlenül jár a bére. 2. Igen.

Kérdés: 1. Melyik vármegyében vannak a következő községek: Abádszalók, Paszab? 2. Hányadik számú előfizető vagyok? (G. J., Szigetszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Abádszalók Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegye felsőtiszai járásában, Paszab Szabolcs vármegye dadai felsőjárásában van. 2. Az előfizetőket nem számozzuk. A címszalagon lévő szám a kiadóhivatalba beérkező befizetési lap sorszáma. Ez a szám addig marad a címszalagon, míg az új befizetés be nem érkezik; ha az új befizetés megtörtént, úgy új számot kap. A harmadik kérdésével forduljon az illetékes járási népdonozó kirendeltséghez.

Kérdés: 1. Melyik szótárból lehet tanító nélkül tökéletesen megtanulni németül? 2. Van-e olyan könyv, amelyből gyorsított lehet tanulni? 3. Kapható-e Mahács Máttyás: „Gyümölcsfatermesztés” című könyve? (Sz. A., Esztergom.) — **Felelet:** 1. Könyvből tökéletesen aligha tud egy nyelvet elsajátítani, de annyit tanulhat, hogy egészen jól boldogul vele. Német nyelvtanok: Schidlof: „Német nyelvtan”, ára 5.— P. Altai: „Német zsebnyelvtár”, ára 1.50 P. 2. Igen. Dr. Radnai Béla: „Az egységes magyar gyorsírástán könyve” I—II. rész, ára 3.20 P, a pénz előzetes befizetése mellett. 3. Kiadóhivatalunkban kapható Mahács: „Gyümölcsfatermesztés” című hatalmas munkája, ennek ára 17.20 pengő. Azonkívül kapható még Mahács M.: „Bogyós gyümölcsök termesztése”, ára 6.20 pengő.

Kérdés: 1. Hová kell fordulnom, hogy ingyen tenyésztésre alkalmas prényudat kaphjak? 2. A máktermésem állandóan férges, mi lehet az oka? (Ifj. E. Gy., Felsőszilvagy.) — **Felelet:** 1. Forduljon a Házinyulatenyésztők Egyesületéhez, Budapest, X., Pongrácz-ut, Tenyészállatvásár-telep. 2. Több oka lehet. Hogy a fergesedést megelőzze, ajánljuk, hogy a mákot erőteljes, nyirkos, de nem frissen trágyázott földbe vesse. Február végén, vagy március elején kell elszórni, 30—40 centiméter sortávolságra, sekély barázdákba. Kikelés után ritkítsa, töltögesse és gyakran kapálja. Jó lenne, ha nemesített magot szerezne és azt vetné el.

Kérdés: 1. Mennyit ér most az 1912. évi 25.000 korona? 2. Hol lehet jó nagyothalló-készüléket vásárolni? Olyant szeretnék, amelyek nem látható. 3. Három testvérem van Kanadában, utánuk szeretnék menni, tizenkét éves vagyok, kaphatok-e utlevelet? 4. Milyen inas lehetek három elemi iskolai osztályos? (K. J., Legénd.) — **Felelet:** 1. Körülbelül 29.000 pengő. 2. Olyant, amelyik nem látható, nem gyártnak. 3. Igen. Kérje az alispáni hivatalban. 4. Bármilyen ipart tanulhat, ha irni-olvasni tud.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

i . s . m . g . k . n . e . l . s . m . g . b b . . p . n . e . y
(Beküldte Vallyon Évike Tiszasülyről.)

2. Pótlórejtvény.

— a — ab — g — let — ár
— lma — rr — ém — em — g
— ár — óna — z — id — agyar
— ra — em — ár — blak

(Beküldte Vallyon Évike Tiszasülyről.)

3. Pontrejtvény.

K . n . o . o . t . n . a . t . m . l . m . o . n . á . n . n . c . ó . a .
(Beküldte Timár Gergely Kondorostanyáról.)

4. Szórejtvény.

Isten **alma alma**
alma alma nnnnnn óóó
alma alma óóó

(Beküldte Nagy Géza Tiszaszőlősről.)

5. Számrejtvény.

- 1, 7, 8, 19, 22, 10, = Isten ostorának neveztek.
5, 6, 2, 3, = Kedvence az ifjuságnak.
25, 28, 20, 14, = Munkások dolgoznak benne.
9, 30, 11, 13, 16, = A meleg ellentéte.
14, 15, 17, 18, = Elbeszélésre mondjuk.
23, 24, 12, = Gépek készülnek belőle.
27, 36, 29, 30, = Gyalogos katona.
21, 28, 31, = Egereknak ez a háza.
32, 33, 34, 35, 36, 37, = Egy nemzet.
43, 42, 41, = Világító eszköz.
39, 38, 4, = Rákóczinak büszke vára ekként hever.
40, = Mássalhangzó.
1—43, = Magyarország kormányzójának jelmondata.

(Közli ifj. Józsa Lajosné Szántay Erzsike Tiszaderzséről.)

6. Pontrejtvény.

. s . r . n . h . z . é . t . t . a . s . e . v . d . s .
. s . k . m . g . s . e . e . l . l . e . n . k . d .
(Beküldte Noskó Márkné Fidián Emília Cserhátszentivánról.)

7. Szórejtvény.

Szín madár (— J) E D
(1)

(Beküldte Matusek.)

8. Szórejtvény.

piros lóca

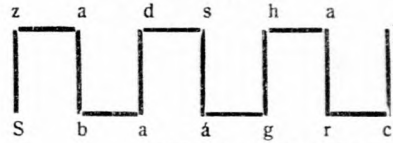
(Beküldte Gárdonyi József Lesenceivándról.)

9. Szórejtvény.

Pál Pál Pál Pál Pál Pál

(Beküldte Kuttor Barna Sajókazincéről.)

10. Vonalrejtvény.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

11. Szórejtvény.

Rizling os $\frac{ty}{á}$ **K (á=ö)**

(Beküldte Ábrahám Erzsébet Tengődről.)

12. Szórejtvény.

ilyen a föld os os
(e = é)

(Beküldte Ádám Sándor Sajómercseről.)

13. Szórejtvény.

ger
te **I tífusz**

(Beküldte Kovács József Kaposuláról.)

14. Szórejtvény.

piros
nulla

(Beküldte ifj. Csatári Mihály Rétszilásról.)

15. Szórejtvény.

apa ósdi vára

(Beküldte Giebitz Márton Pusztavérmről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 6-ik számban közöljük.

Az 53-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: Sokaság. 2. Pontrejtvény: Meghalt Mátyás király, oda az igazság. 3. Szórejtvény: Tizedes. 4. Szórejtvény: Bölcsődal. 5. Szórejtvény: Földönfutó. 6. Pontrejtvény: Boldog újévet a „Vasárnap” olvasóinak. 7. Számrejtvény: Igaz ügyért küzdeni még akkor is kötelesség, mikor a sikerhez nincs remény. 8. Pontrejtvény: Hazavágyom. 9. Szórejtvény: Párna. 10. Betűrejtvény: Bünbánat. 11. Szórejtvény: Dombóvár. 12. Betű- és szórejtvény: Énekes koldus. 13. Szórejtvény: Pár bakkanca. 14. Szórejtvény: Oltalom. 15. Szó- és betűrejtvény: Szent László. 16. Szórejtvény: Hallod-e te kőrosi lány?

Helyesen megfejtették: Karli Gyula, Karli Etel, Timár Gergely, ifj. Ecker János, ifj. Bodnár János, Nagy Géza, ifj. Szarvas József, Tóth György, Török Ferenc, Juhász János, Marton Károly, Kiss Gizella és István, ifj. Józsa Lajosné Szántay Erzsike, ifj. Ertler Gyula, Gachal Annuska, ifj. Sautek Imre, Martinkó János, Sántha Aladár, Tóth Marcella, Tóka Mihály, Farkas Ferenc, Buzás Sándor, Kovács József, Kurucz István, ifj. Hauck György, Schrickler Ferenc, Makrai Simon, Leszenyiczki Pál, Vörös Franciska, Sz. Balogh Lukács, Ádám Sándor, Kopács István, Bányai István, Fésüs Mariska, Marton Károly, Márty József, Csapó Ferenc, Török Gergely.

Jutalomkönyvet nyertek: Makrai Simon (Godisa), Csapó Ferenc (Készü), Kurucz István (Nagykönyvi), Márty József (Orosztony) és Ádám Sándor (Sajómercse).

Az 1. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítottunk 35 évr. legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félévénként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körút 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmler okleveles gazdák)
Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozású ügyben.

SZÉKELYEK

Irredenta dráma két felvonásban. — Írta: Kuthy Elek m. kir. honvéd főhadnagy.

(3. folytatás.)

8. JELENET.

(Voltak, Béla és felkelő magyar fiuk.)

Kint léptek zaja, s egy hang: „Arra vigyétek, gyerekek, ott lakik” Felszakítják az ajtót, s két kokárdás magyar fíu hozza Bélát, kinek arca és melle véres. Kint a lövöldözés mind élénkebb.

Mici: (felsikoltva) Anyám! Bélát hozzák holtan.

1. felkelő: Nemzetes asszonyom! Béla a hősiesség küzdelemben megsebesült. Annyi időnk nagy volt, hogy felhozhattuk, azonban már mennünk kell, mert nagyon erős az ellenség, s minden ép-kéz láb emberre szükség van.

Mici: (az egyik fíuhoz fordulva, kinek szintén véres a homloka) De hiszen maga is meg van sebesülve, maradjon legalább addig, míg bekötjük.

2. felkelő: (kifelé menve, megtöri homlokát) Az semmi, kisasszony! Várhat addig, míg végzünk. (Felkelők el, kint a lövöldözés gyengül, utójára már csak elszórt lövések, mely a felvonás végéig tart.)

9. JELENET.

(Barcsayné, Mici és Béla.)

Anya és leánya a diványra fektetett Béla fölé hajolva, szitnyitják ruháját; melle közepén nagy vérfolt. Mici mosdótálban vizet hoz be és mosni kezdi a sebet.

Barcsayné: Szegény fiam, te már aligha érheted meg a szabadulást várva-várt napját.

Béla (lassan felnyitja szemét s elhaló hangon): Ne sirasd anyám a te fiadat! Mert minden könnyed parázs-ként égetné szívemet. Légy büszke e vérfoltra; fiad őseihez méltó módon halt meg. Megtette kötelességét hazájával szemben; legdrágább kincsét, az életét adta érte. Örömmel halok meg, mert ki hazájáért halt meg, elég soká élt. Édes hugom! Te pedig maradj meg továbbra is igaz, magyar honleánynak, ki csak egy hazát ismer s az Nagy-Magyarország. Légy támasza anyáknak s feleltesd el vele, hogy másik fia hazaáruló gazember, kit verjen meg a magyarok Istene! (Lecsuklik a feje.)

Mici (föléje hajolva és megsókolva): Ne átkozódjál Béla! Bíz az itéletohozatalt Istenerre.

10. JELENET.

(Voltak és négy román katona.)

(Berugva az ajtót, elől belép kivont karddal egy román tiszt, a katonák az ajtóban maradnak, puskájukat lövészre készen tartva.)

Román tiszt: Végre rátaláltunk erre a diszvirágra!

Mici (hirtelen hátrafordul, pár pillanatig megdőb-venne néz a bejövőkre, majd az asztalhoz ugrik, felkapja a Béla által otthagytott revolvert és a tisztre lö, kinek karját találja.)

Román tiszt (kieszt kezéből a kardot, bal vállához kap és kirántott pisztolyát Micire szegezi): Svinya magyarorszki!

Mici (büszkén felemelt fejjel és kifeszített mellel a szívére mutatva!): Ide löj hazám zszarnoka, bitorló vad móc! Itt még dobog egy magyar szív, mely soha nem fog urának elismerni benneteket. (Pár percig farkasszemet néznek egymással): Na löj már, te gyáva kutya! Vagy talán megjíedsz egy gyenge lánytól, kinek egyebe sincs, mint egy forrón szerető magyar szíve?

Román tiszt (leeresztve pisztolyát, gunyosan): Non mad' moislle, nem fogom lelőni! Inkább elviszem ma-*

gammal. Nagyon szeretem az ilyen vad, magyar macskákat. (Katonáihoz): Prigyec pe jel! (A három bocskoros nekiesik Micinek, ide-oda ráncigálva közrefogják.)

Barcsayné (dacosan): Ha magyar macskákra van szükségük, engem is vigyének magukkal, azonban vigyázzanak nagyon, ha meg akarnak szelidíteni bennünket.

Béla (anyja beszéde alatt felkönyökre emelkedik és Micire lö, majd visszazuhan helyére, elhaló hangon, erőlködvé): Inkább az én kezemtől pusztulj el, minthogy ezeknek a hiénáknak karmai közé kerülj. (Feje lecsuklik és meghal.)

11. JELENET.

(Voltak, Pista.)

Pista (belép az ajtón, először megdőbvenne nézi a képet, majd teljes közönnyel átlépi hugát.)

Román tiszt (Pista elé megy s kezét nyujtva neki): Rátaláltunk a kutya, azonban már későn. Előbb elvitte az ördög, még mielőtt felkötthettem volna. És még hozzá ezt a vadmacskát (Mici felé mutatva) és kiszabadította kezeim közül.

Pista: Az már mindegy. A fő, hogy elvették méltó jutalmukat. Látod, anyám, megmondtam előre, hogy ez lesz a vége. Nem jobb lett volna békében élni, mint eddig? Mi hasznod van most a nagy magyarságdoból? Jöttek segítségtekre azok az álmodott magyar testvérek? Egyéb gondjuk sincs azoknak. Jól esznek-isznak odaát a Királyhágón s törődnek is veletek. Okosabb lett volna, ha ti is ugy tesztek.

Barcsayné: Hallgass, te hazaáruló! Hallgass! És ne nevez engem anyádnak. Az a két seb, mely ott piroslik gyermekeim testén, nem tudott megtörni. Büszkén tekintettem rájuk, mint a magyar szabadság mártírjaira. Felémelt fővel viseltem a csapást és büszkén néztem végig haldoklásukat. De te? Te megtörted szívemet, porba sujtottál. Saját magam előtt szégyellem magamat és félve kerülök az emberek pillantásait. (Hevesen). Légy átkozott nagy őseid korcs utóda és legyen átkozott az az anya, ki ilyen utódokat ad hazájának!

Román tiszt: Ne átkozódj kutya magyar! Inkább életben maradj fiadra lehetnél büszke, ki egyenes uton járt és felismerve jogunkat e földhöz, figyelmeztetett bennünket a veszélyre, mely fenyegette Nagyrománia békéjét.

Barcsayné: Bocskoros oláh hordának joga ehhez a földhöz? Soha! Itt akarná megvetni lábát egy rabló fajzat, hol Attila, Csaba, Árpád, Szent László, Bocskay, Bethlen és Rákóczi vitézei öntözték vérével e drága föld minden rögét? Oh nem! Azt nem fogjátok megérni vitéz zszarnokaink.

Román tiszt (a dühtől rekedten): Hallgass kutya magyar, mert megkorbácsoltatlak!

Barcsayné: Jegyezd meg magadnak (gunyosan) vitéz román, hogy magyar nőt nem lehet megfélemlíteni korbáccsal. Töress kerékbe, feszíttess keresztre, égettes el máglyán, akkor is azt fogja hirdetni elhaló hangom, hogy él még odafeinn a Magyarok Istene, ki nem enged gaz hordák martalékául népét. Átkozott legyen minden magyar, ki elleneivel csak egy szóban is egyet ért és átkozott legyen minden bitorló, ki e szent földre lép!

Pista (kérő hangon): Anyám... még mindég nem okultál?

Barcsayné: Magyar nő nem okulhat semmin, ha arról van szó, hogy hazája ellenségeivel alkudozzék!

Román tiszt (kirántva revolverét rálő): Akkor hát pusztulj el te is, mint kölykeid!

* Nem, kisasszony.

Barcsayné (hörgő hangon, Mici holttestén fekve): Meggyilkolhatod testemet, de lelkeket nem tudod. Sötét évek idején eljövök magyar testvéreimhez s beléjük cptom az engesztelhetetlen bosszu csiráját. Úthettek védtelen mellünkre, de az ütés után jól megfogjátok a pajzsot, mert fájni fog a visszavágás. *(Feje lehanyatlik és meghal.)*

Román tiszt: Kedves barátom, ha szomorúságot okoztam tettemmel, bocsásson meg. *(Kézét fognak.)*

Pista (félvállról): Ő kereste a halált, ha neki így jobb, nekem jó.

Román tiszt: Volna egy indítványom. Ha elfogadja, jöjjon velem s legyen az én vendégem, míg szolgálataiért megkapja Ő Felségétől, Nagyrománia királyától jutalmát, mely után fővárosunkban, Bukarestben melegebb otthon található, mint itt.

Pista (kezét nyujtva): Igazán nagyon kedves.

Román tiszt: Tehát elfogadja?

Pista: El.

Román tiszt: Akkor hát induljunk. *(Kifelé menve):* Azt hiszem, Ön is azon a véleményen van, hogy a jól elvégzett munka után nem fog ártani egy kis ital.

(FÜGGÖNY.)

(Folytatjuk.)

TRÉFÁK

A jó ember.

- Jó ember ez a Róth!
- Ugyan, miért?
- Mert mindenét az árvaháznak hagyta.
- És mi az a minden?
- Kilenec gyerek.

(Beküldte Vaskó Mariska Dombegyházról.)

Szó sines róla!

- Nini! Hát a kezének mi baja?
- Kitértem. Bizonyosan maga kívánta nekem.
- Node, kérem! Ha az éri, amit én kívánok magának, a nyakát törte volna ki!

(Beküldte ifj. Rencsicsovszky István Debrétéről.)

Bál.

Egy urat, kinek sok eladólánya volt, megszólít az ismerőse:

- Miért nem küldöd leányaiddat néha bálba?
- Minek! A jó bor cégér nélkül is elkél.
- Igen ám! De mégis csak jó, ha néha-néha megköstöl-gatják.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

A megjéjdt nyul.

A falusi polgár egy eleven nyulat fogott. Mindjárt az ügyvédnek szánta ajándékba, hogy majd gyorsabban hajtja a pörét. Bele is dugta egy üres zsákba és beballagott a városba. Utközben betért egy utszéli csárdába. Mig ott álldogált, néhány furfangos legény kivette a nyulat és a korcsmáros kutyáját dugta a zsákba. Amikor megitta a borát, fogta a zsákot és folytatja utját. Odaérve, mondja:

- Mit szólna, ügyvéd ur annak, aki egy eleven nyulat hozna ajándékba?
- Azt mondanám, — hangzott a válasz — máskor is.
- Nohát, én hoztam.

Azzal kioldja a zsákot és abban a pillanatban egy fürge állat szökik ki a zsákból, az ágy alá fut és elkezd ugatni.

- Kutyaa az, atyafi, nem nyul!
- Dehogya kutya, nyul az uram, csak ijedtében ugat, — felelt az atyafi.

(Beküldte Nagy Imre Pálmonostoráról.)

Jó csizma.

Visszi vissza János gazda a csizmát a mesterhez.

- Né, csak a mult héten varrta kend, ugye? Aztán már is kifislett.

Egykedvűlen felel a pipázó csizmadia:

- Bizonyára lábom viselte, gazduram!

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

A mai gyerek.

- Mi akarsz lenni, ha nagy leszel?
- Az, ami a papám.
- Mi a papád?
- Munkanékül.

(Beküldte Vaskó Mariska Dombegyházról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Január 20-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Nagykáta. — **Állatvásár:** Ráckeve. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Kiskunfélegyháza. — **Kirakodóvásár:** Gyula.

Január 21-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Büdöszentmihály, Heves, Kőtelek, Kunmadaras, Majs, Mátészalka, Örkény, Szendrő, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Devcester, Salgótarján, Solt, Szécsény. — **Kirakodóvásár:** Diósjenő, Ráckeve, Tabánbánya.

Január 22-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Gesztely, Nemesvid (sertésvásár bizonytalan), Tállya. — **Marha- és kirakodóvásár:** Mikosszép-lak. — **Ló- és marhavásár:** Bicske. — **Kirakodóvásár:** Devcester, Salgótarján, Solt, Szécsény.

Január 23-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Zalaszentlászló (sertésvásár bizonytalan). — **Kirakodóvásár:** Bicske.

Január 24-én, csütörtökön.

Nincsen vásár.

Január 25-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Csökölly (sertésvásár bizonytalan), Nagyharsány, Nemessándorháza (sertésvásár bizonytalan), Vég (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Makó.

Január 26-án, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Csanádpalota. — **Marha- és sertés-vásár:** Szekszárd. — **Kirakodóvásár:** Makó.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak január hó 15-én.)

Gabonaföldszé. Készárúpiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 24.25—24.40, 78 kg-os 24.50—24.65, 79 kg-os 24.75—24.85, 80 kg-os 24.85—24.95, felsőtiszai 77 kg-os 24.10—24.25, 78 kg-os 24.35—24.50, 79 kg-os 24.55—24.65, 80 kg-os 24.65—24.75, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 23.80—23.95, 78 kg-os 24.05—24.27, 79 kg-os 24.30—24.45, 80 kg-os 24.40—24.55, pestvidéki 77 kg-os 23.85—24.00, 78 kg-os 24.10—24.30, 79 kg-os 24.35—24.50, 80 kg-os 24.75—24.60, Rozs, pestvidéki 22.10—22.20, más 22.10—22.20. Árpa, elsőrendű 24.75—25.5, közép 24.25—24.75, sörárpa felv. 26.50—27.00, egyéb 26.00—26.50. Köles 25.00—25.50. Repce 45.50—46.50. Zab elsőrendű 24.50—24.75, közép 24.00—24.25. Tengeri tiszal 26.75—27.25, egyéb 26.00—26.25. Korpá 18.75—19.00. Lucerna 140—165. Lőhere 170—190, arankás 150—160 pengő métermázsánként. — **Határidőpiac:** Buza márciusra 24.82—24.84, májusra 25.58—25.60, októberre 26.02—26.04, Rozs márciusra 23.30—23.32, májusra 24.08—24.10, októberre 23.74—23.76. Tengeri májusra 28.76—28.80, júliusra 28.80—28.82 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—56, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, kettős főzölisz 38—42, négyes kenyérliszt 36—40, nullás rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúért 100 kg-ként, minőség szerint: Bab, fehér 04—06, bab, tarka 56—60, bab, fűrj 68—82, baltacimmag 58—60, borsó, Viktória, elsőrendű 45—55, borsó, Viktória, másodikrendű 40—45, búkány, tavaszi 35—37, csillagfűrt 24—26, fehérhede 165—175, kendermag 44—47, köles, fehér 35—45, köles, vörös 29—31, lenmag 45—48, lőbáb 34—36, lőheremag, arankatartalom és minőség szerint 175—195, lucernamag, arankatartalom és minőség szerint 145—170, mák, ékeztési célokra 102—113, muharmag 56—58, mustár-mag 40—45, nyulzapukamag 135—145, pohánkamag 24—26 pengő.

Abtrakarmánypiac. Árpakorpa 23, borsókorpa 25, buzakonkoly 20.50, buzakorpa 19.50, buzakarmányliszt 23, gabonamoslék szárítva 28, konkolydara 21.50, köleshéj darálva 13, lenmagpogácsa 32, napraforgópogácsa 29, reppogácsa 26, répaszelet szárított 18.50, rozskonkoly 19.50, rozskorpa 19.50, rozstakarmányliszt 23, szőjabogpogácsa 35, tökmagpogácsa 32 pengő.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 16—18.50, réti széna

másodrendű 6 13—15.50, réti széna harmadrendű, csomagolásra 7—12, muharszéna 19—20.25, lucernaszéna 24.50, búkköny és széna kev. 11—17, zabosbúkkönyésna 17, baltacina 16, alomszalma elsőrendű 5—5.30, alomszalma másodrendű 4.50—4.80 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Nyári rózsaburgonya 24, ősi rózsaburgonya 15, Ella-burgonya 14.50—15.50, étkezési Wohlmann-burgonya 10—10.50, fehér burgonya 11 pengő métermázsánként.

Szürőmarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.46—1.50, kivételesen 1.56, másodrendű 1.25—1.44 pengő kilogrammonként elősúlyban.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökr (tarka) 88—92, elsőrendű belföldi jármosökr (fehér) 92—96, 1½—2 éves úszók 100—105, 1½—2 éves tinók 88—92, friss fiatal fejstehén 135—140 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökr, legjobb minőségű 90—104, középminőségű 72—88, gyengébb 50—70. Bika, legjobb minőségű 92—108, kivételesen 110, középminőségű 80—90, gyengébb 68—78, tehén, legjobb minőségű 88—108, kivételesen 110, középminőségű 62—86, gyengébb 38—60, bivaly 58—76, növendékmarha 52—96, kicsontozni való marha 28—40 fillér elősúlyban kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű sertés 124—136, közepes 136—144, nehéz sertés 146—152 fillér kilogrammonként elősúlyban.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrciapon az elmúlt héten a következő árforlyamok voltak felszínen: marhabőr (magyar 30—39 kg-os) 1.50—1.60, marhabőr (tarka 30—39 kg-os) 1.60—1.70, marhabőr (magyar 40—49 kg-os) 1.30—1.40, marhabőr (tarka 40—49 kg-os) 1.40—1.50, marhabőr (magyar 49 kg-nál nehezebb) 1.10—1.20, marhabőr (tarka (49 kg-nál nehezebb) 1.20—1.30 pengő kilogrammonként. Borjubőr (hosszu lábbal) 2.60—2.80, juhbőr 1.40—1.50 pengő kilogrammonként, báránybőr darabja 3.40—3.60 pengő.

Gyapju. A gyapjupiac egy a külföldön, mint a belföldön üzletelen.

Husvásár. Marhahus: Vesepecsenye, tisztított 360—600, rostélyos, vastaghátszín, felső, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—300, gulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 200—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 150—260, gerinc, lapocka 120—220, pörköltnek való 100—160, bárányhús, hátulja 200—320, eleje 160—240 fillér kilogrammonként. — **Sertésbőr:** Friss karaj 240—340, friss comb, tarja, lapocka 220—260, friss oldalas 200—240, kocsonyának való 120—180, vese velővel 200—260, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—360, vidéki 280—340, olvasztanivaló szalonna 180—220, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—280, hús 210—240, zsíros tepertő 220—260, helybeli sertészsír 220—240, vidéki sertészsír 220—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyuk 300—500, csirke 150—350, kappan 350—700, ruca 300—1000, lud 700—1800, pulyka 600—1400 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyuk 240—300, csirke 240—360, kappan 280—360, hizott ruca 240—300, sovány 220, hizott lud 240—300, sovány 220, hizott pulyka 230—280, sovány 200—220, ludmáj 600—1400, ludzsír és háj 300—440, ludaprólék 140—200 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—20, főtőtojás 13—16, eltett tojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul. borbén, darabonként 400—600, fácán, darabja 350—450, fogoly darabja 180—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—1200, csuka 240—340, ponty 220—320, kárász 150—200, compó 200—240, apró, kevert hal 160—200 fillér kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 38—44, lefőlözött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—220, centrifugált teavaj, tömbben 520—580, 10 dkg.-os csomagolásban 600—700, főzővaj 480—520, szedett vidéki vaj 440—480, tehéntúró 100—120, sovány tehéntúró 60—80, juhtúró 320—360, kevertúró 200—300, liptói túró 300—380, hazai ementáli sajt 540—640, hazai gról sajt 480—600, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzélék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 76—120, fehér, aprószemű báb 80

—120, nagyszemű 100—140, színes 80—120, finom árpakása 86—120, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 24—40, petrezselyem 24—40, zeller kilogrammja 30—60, őszifajta kalarabé kilogrammja 36—60, kevert zöldség 24—40, hazai karfiol 80—160, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—24, fokhagyma 40—90, savanyított fehérrepa 56—66, cékla 24—45, fejeskáposzta 26—42, savanyított káposzta 50—66, kelkáposzta 32—70, vöröskáposzta 32—40, kelbimbó 160—200, fejessaláta 8—30, galambbegyészalata 200—300, torna 60—200, rózsaburgonya 22—28, ella 16—20, közönséges 12—18, kifli 30—44, tömör csiperkegomba 300—700, szárított gomba 2400—2800, fekete retek, 25—50, ecetes ugorka 140—220, vizes 100—150, savanyított zöldséppaprika 120—200, sütőtök 16—30, sóka 120—200, tisztított paraj 50—100, gyökeres 35—50 fillér kilogrammonként, főzött paradicsom literje 100—140 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajlama 80—200, közönséges 50—100, birsalma 40—100, nemes falkörte 90—200, hazai aszalt-szilva 60—100, szilvaizé 120—180, gyümölcsíz 140—300, télire elített szőlő 160—260, nagy, papírhéjú dió 150—200, keményhéjú 80—150, dióbél 400—600, héjazott mogyoró 350—400, héjazott mandula 600—800, kemény héjú 80—120 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házi szappan. A nyílt piacokon: Édes nemespaprika 600—700, félédes, gulyás 480—600, rózsapaprika 380—500, erős 260—320, kereskedelmi 190—220, kék mák 140—160, közönséges 120, pergett méz 220—260, házi szappan 144—168, közönséges házi szappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Paprikapiac. Termelői árak Szegeden: Csövespaprika füzérenként 3.60—4.10, elsőrendű paprika kg-ként 2.80—3.30, másodrendű paprika kg-ként 0.90—1.20, harmadrendű paprika kg-ként 0.50—0.70 pengő.

Kalocsán: Édesnemes paprika kg-ként 4.30—4.50, rózsapaprika kg-ként 2.90—3.20, másodrendű paprika kg-ként 1.20—2.30, harmadrendű paprika kg-ként 0.40—0.80, válogatott csövespaprika kg-ként 2.50 pengő.

Fapiac. Keményfa: Tölgy fűrészrönk a termelőkkel való forgalomban 38—45, jobb minőségű rönk 50—65, furnér rönk 80—120 pengő köbméterenként a feladódállomáson. **Tuzsja:** Belföldi száraz búkhasáb a termelőkkel való forgalomban 220—250, erdélyi áru 234—258 pengő, szlovenszoki tuzsja 1300—1650 cseh korona, jugoszláv áru 2300—2600 dinár vagononként a magyar határállomáson.

Borpiac. Kistermelői árak: 8.5—10.5 Malligand-fok bort 1.80—2.30 pengőért vásároltak. A jobbafajta, főleg uradalmi 11 Malligand-foku tételékért 2.50—3.20 pengőért fizetnek. 12 és ennél magasabb Malligand-foku, főleg édeskés, zöld-fehér árúért 3.50—4 pengőig fizetnek Malligand- és hektoliterforonként és kivételes finom tételéknél még magasabb árakat érnek el.

Szesz és szeszitalok. A forgalom egy a fogyasztási célra szolgáló finomított szeszben, mint a denaturálási és az ecetgyártási célra szolgáló szeszben élnek volt. A gyümölcsipálnaküzletben törköltyben volt élénk a forgalom. Jegyeztetik új törkölty 3.80—4, új nyári szilvrium 4.80—5, hékáru 6—20, borpiacát, új 4.80—5, ó áru minőség szerint 6—6.20 pengő, a termelő állomáson, 10.000 literforonként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1929. évi január hó 14-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többé kerül egy darab:** Angol font 27.70 (27.85), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.35 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebé kerül egy darab:** Csehkorona 16.91 (16.99), szerb dinár 9.96 (10.02), francia frank 22.45 (22.65), lengyel zloty 64.10 (64.40), olasz lira 29.90 (30.15), osztrák schilling 80.35 (80.70) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Huszoronás arany 23 (23.40), ezüst egykoronás 0.42 (0.44), régi forint 1.15 (1.17), ótkoronás 2.24 (2.26) pengő darabonként. Szinarany kilogrammja 3800 (3810), szin-ezüst 104 (106) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL. KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-egypirtó „RATINOL“
sváb, rusznai, csótány-irtószerek.
biztos hatású irtószér, gyökéren irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja
Ratinol Laboratorium, Budapest
VII., Mátyási-utca 36. szám.
Prospektus ingyen

Szakorvosi
rendelői ver- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.
VII. Mátyási-utca 36. sz. I em. 1 (P. ruzsnai szemben.)

A „Baromfi-tömő készülék“-kel
egy perc alatt tömhet mindenféle tengerivel és a fulladás ki van zárva. 20 lbs. tömésnél 90 óra időt nyer. Kényelmes tömés. Nincs felfúzás, derékfájás és kézkiébezés. Olcsó! Ha egy libát ment meg a fulladástól, az ára megtérül!
Kérjen. Árjegyzékét.
Cím
Kugler Sándor, Makó.

A „Vasárnap“ a falusi gazdák lapja.

Gyűjtünk előfizetőket a „Vasárnap“ számára.

A világot 33 év óta uráló eredeti angol THE CHAMPION
kerékpárokat és Central Bobbin st. lyesztős varrógépeket havi 20—24 P. részletre, kerékpáralkatrészeket nyereg, lánc, pedálokat nagyban gyárt.
Ára szállítunk — Külső gummi 65 pengőtől, belső gummi 2-10 P-től. LÁNG JAKAB és FIA kerékpárkészítők, Budapest, Jónás-lépcső 41. Gyermekkerékpárok 1-30 P-től — 1000 képes ár jegyzék ingyen.

